

**STANDARDNE OPERATIVNE PROCEDURE CENTRA ZA
UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI ZA
PROTUMINSKE AKTIVNOSTI**

(SOP BHMAL-a ZA PMA)

SADRŽAJ:

Opšti dio

Termini definicije i skraćenice

Poglavlje 1. Netehničko izviđanje

Odobrenje komisije za deminiranje

TERMINI, DEFINICIJE I SKRAĆENICE

Termini definicije i skraćenice su u potpunosti preuzeti iz Standarda za PMA u BiH. U ovom izdanju SOP-a BHMACHA za PMA nisu upotrijebljeni svi ovdje navedeni termini, definicije i skraćenice.

Centar za uklanjanje mina u BiH – BHMACHA (Mine Action Centre (MAC))

Centar za uklanjanje mina u BiH (BHMACHA) je institucija osnovana na državnom nivou i to Zakonom o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 5/02) kao stručna služba Komisije za deminiranje u BiH.

Ciljana istraga - CI (Targeted investigation)

Ciljana istraga (CI) je aktivnost traženja naznaka miniranosti na osnovu lokacijski određenih dokaza o postojanju mina u SOPO i POPO korištenjem tehničkih metoda.

Čišćenje (Clearance)

U kontekstu protuminske akcije, termin se odnosi na zadatke ili akcije koje osiguravaju uklanjanje i/ili uništavanje svih eksplozivnih sredstava sa određene površine, do određene dubine, ili u skladu s drugim parametrima koje propisuje BHMACHA.

Deminerska organizacija – DO (Mine action organization)

Deminerska organizacija je organizacija koja može biti registrovana kao vladina, nevladina ili komercijalna, a koja je akreditovana za provođenje jedne ili više protivminskih akcija.

Direktni dokazi miniranosti

Direktni dokazi miniranosti su takvi dokazi koji ukazuju na izvjesno postojanje mina na površinama na koje se odnose.

Napomene:

Sa stanovišta izvjesnosti pronalaska mina na koje dokazi miniranosti upućuju, oni se mogu podijeliti na direktne i indirektne. Podjela dokaza na direktne i indirektne ima samo jednu svrhu, a to je razvrstavanje minski sumnjivih površina na SOPO (indirektni dokazi) i POPO (direktni dokazi).

Eksplzivna sredstva – ES (Explosive ordnance (EO))

Pod ES se podrazumijeva sljedeća municija:

- Mine
- Kasetnu municiju
- Neeksplodirana ubojna sredstva
- Ostavljena eksplozivna sredstva
- Zamke iznenađenja
- Druge naprave (definirano dopunjenim Protokolom II CCW konvencije)
- Improvizirane eksplozivne naprave

Napomena: Improvizirane eksplozivne naprave (IED – IEN) koje ispunjavaju definiciju mina, zamki iznenađenja ili drugih naprava koje spadaju u polje djelovanja protuminske akcije, kad se njihovo čišćenje poduzima u humanitarne svrhe i na područjima gdje su neprijateljstva prestala.

Eksplzivna sredstva zaostala iz rata - ESZR (Explosive Remnants of War (ERW))

Eksplzivna sredstva zaostala iz rata (ESZR) su napuštena eksplozivna sredstva (NES) i neeksplodirana ubojna sredstva (NUS).

Geografski informacioni sistem - GIS (Geographical Information System)

Geografski informacioni sistem (GIS) je organizovan sistem kompjuterskog hardvera i softvera, geografskih podataka i osoblja zaduženog za efikasno prikupljanje, pohranjivanje, ažuriranje, rukovanje, analizu i prikaz svih oblika informacija vezanih za geografski određene informacije.

Indirektni dokazi miniranosti

Indirektni dokazi miniranosti su takvi dokazi koji ukazuju na neizvjesno postojanje mina na površinama na koje se odnose.

Napomene:

Sa stanovišta izvjesnosti pronalaska mina na koje dokazi miniranosti upućuju, oni se mogu podijeliti na direktne i indirektne. Podjela dokaza na direktne i indirektne ima samo jednu svrhu, a to je razvrstavanje minski sumnjivih površina na SOPO (indirektni dokazi) i POPO (direktni dokazi).

Komisija za deminiranje (National Mine Action Authority (NMAA))

Komisija za deminiranje je centralno tijelo za poslove deminiranja u BiH osnovano Zakonom o deminiranju BiH i koje radi u sastavu Ministarstva civilnih poslova BiH, te za svoj rad odgovara tom ministarstvu.

Kontrola kvaliteta – KK (Quality Control (QC))

Kontrola kvaliteta (KK) je dio upravljanja kvalitetom usmjerena na ispunjavanje zahtjeva kvaliteta (ISO 9000:2000).

Mina (Mine)

Mina je ubojito eksplozivno sredstvo koje se postavlja na ili ispod površine tla ili neke druge površine, kako bi detonirala uslijed prisustva, blizine ili kontakta sa osobama, ili vozilom, a s ciljem nanošenja ljudskih žrtava i prouzrokovanja štete na materijalno tehničkim sredstvima.

Minski sumnjivo područje – MSP

Minski sumnjivo područje (MSP) je površina koja se sastoji od SOPO i POPO jedne ili više minski ugroženih zajednica (obuhvaćenih u potpunosti ili djelimično), a koja je odabrana da se kao jedna logična cjelina tretira procesom vraćanja površine (Land Release process).

Napomena:

MSP u toku NTI može biti i prošireno. Kroz NTI se analiziraju i sve informacije iz područja u okolini MSP koje mogu uticati na donošenje odluka o dijelovima MSP.

Napušteno eksplozivno sredstvo - NES (Abandoned Explosive Ordnance (AXO))

Napušteno eksplozivno sredstvo (NES) je eksplozivno sredstvo koje nije upotrijebljeno za vrijeme oružanog sukoba, koje je iza sebe ostavila ili odbacila neka od sukobljenih strana, a koji više nije pod kontrolom strane koja ga je ostavila ili odbacila. NES može ili ne mora biti naoružano ili drukčije pripremljeno za upotrebu (CCW protokol V).

Netehničko izviđanje - NTI (Non-Technical Survey)

Netehničko izviđanje (NTI) je aktivnost kojom se prikupljaju i analiziraju informacije o prisustvu, vrsti i rasporedu mina bez upotrebe tehničkih metoda.

Napomena:

Iako se u netehničkom izviđanju ne koriste tehničke metode, postoji čvrsta veza između netehničkog i tehničkog izviđanja. U netehničkom izviđanju se određuju površine koje će biti tehnički izviđane. U netehničkom izviđanju se analiziraju sve informacije koje su prikupljene tehničkim izviđanjem i donosi odluka o daljim aktivnostima.

Neeksplodirano ubojno sredstvo - NUS (Unexploded Ordnance (UXO))

Neeksplodirano ubojno sredstvo (NUS) je sredstvo koje je naoružano ili drukčije pripremljeno za upotrebu i upotrijebljeno. NUS je ispaljeno, bačeno, lansirano ali još uvijek neeksplodirano bilo zbog kvara, što je tako projektovano, ili iz bilo kojeg drugog razloga.

Očišćena površina

Očišćena površina (m²) je definisana površina očišćena putem uklanjanja i/ili uništavanja svih mina i ESZR do zahtijevane dubine.

Osiguranje kvaliteta – OK (Quality Assurance (QA))

Osiguranje kvaliteta (OK) je dio upravljanja kvalitetom usmjeren na uspostavu povjerenja da će postavljeni zahtjevi za kvalitetom biti ispunjeni (ISO 9000:2000).

Napomena:

Svrha osiguranja kvaliteta u humanitarnom deminiranju je da potvrdi da su procedure upravljanja i operativne procedure za deminiranje odgovarajuće, da se primjenjuju, te da će propisani zahtjevi biti dostignuti na siguran, efektivan i efikasan način. Interno osiguranje kvaliteta provode same deminerske organizacije. BHMACH provodi vanjske inspekcije.

Otkazana površina (Cancelled area)

Otkazana površina (m²) je definisana površina za koju je na osnovu rezultata provedenog NTI SOPO i/ili POPO zaključeno da ne sadrži dokaze zagađenosti minama.

Napomene:

Radi se o površini za koju je zaključeno da ne sadrži mine, a koja nije tretirana tehničkim metodama, što ne znači da za zaključivanje da na ovoj površini nema mina nisu upotrijebljene informacije sa susjednih površina koje su tehnički izviđane ili čišćene. Zatečene površine bez utvrđenog rizika određene kroz ranije generalno izviđanje će biti tretirane kao otkazane površine.

Pas otkrivač eksploziva – POEK (EDD - Explosive Detection Dog)

Pas otkrivač eksploziva (POEK) je pas obučen da njuhom otkrije eksploziv (mina, NUS) i ponašanjem vidljivo indicira lokaciju.

Potvrđena opasna površina - POPO (CHA-Confirmed Hazardous Area)

Potvrđena opasna površina (POPO) je površina gdje je prisutnost mina već dokazana na osnovu direktnih dokaza o postojanju mina.

Napomena:

Zatečene rizične površine koje su rezultat dosadašnjeg generalnog izviđanja će biti tretirane kao POPO.

Prega

Prega je tandem kerovođe i POEK-a, obučeni kao cjelina i čvsta međuzavisna jedinica koja pretražuje SOPO/POPO i u njoj indicira eksploziv.

Pregiranje

Pregiranje je postupak u kom prega pretražuje SOPO ili POPO u cilju pronalaženja ES.

Preostali rizik (residual risk)

Preostali rizik je onaj rizik koji preostaje nakon što se iscrpe svi razumni naponi da se identifikuju i dokumentuju zagađene površine, ili da se ukloni prisustvo ili sumnja na ES.

Protivminske akcije – PMA (Mine action)

Protivminske akcije (PMA) su aktivnosti koje imaju za cilj smanjenje socijalnog, ekonomskog i ekološkog uticaja mina i eksplozivnih sredstava preostalih iza rata, uključujući neeksplozivnu kasetnu podmuniciju.

Napomena:

U protivminskim akcijama ne radi se isključivo o deminiranju, nego o ljudima i društvima, kao i o tome kako protivpješadijske mine i zagađenost eksplozivnim sredstvima djeluju na njih. Cilj protivminskih akcija je smanjenje rizika od mina i ESZR do nivoa u kojem ljudi mogu sigurno živjeti, zatim rješavanje problema žrtava, te razvoj ekonomije, društva i zdravlja koji mogu krenuti naprijed bez prepreka, a koje nameće zagađenje minama i eksplozivnim sredstvima preostalim iza rata. Protivminske akcije sastoje se od pet komplementarnih grupa aktivnosti:

- a) Upozoravanje na opasnosti od ES (EORE);
- b) Humanitarno deminiranje, tj. izviđanje, izrada karata, obilježavanje i čišćenje ES;
- c) Pomoć žrtvama mina, koja uključuje rehabilitaciju i ponovno uključenje u društvo (MVA);
- d) Uništavanje zaliha; i

e) Zagovaranje nekorištenja protivpješadijskih mina uključuje podršku javnosti, preporuke ili pozitivan publicitet s ciljem uklanjanja ili u najmanju ruku smanjenja rizika i utjecaja mina i eksplozivnih sredstava preostalih iz rata (ERW).

Redukovana površina (Reduced land)

Redukovana površina (m²) je definisana površina za koju je na osnovu rezultata provedenog TI SOPO i/ili POPO zaključeno da ne sadrži dokaze zagađenosti minama.

Sistematska istraga – SI (Systematic investigation)

Sistematska istraga je aktivnost traženja naznaka miniranosti na osnovu lokacijski neodređenih dokaza o postojanju mina u SOPO i POPO, uz korištenje tehničkih metoda.

Sumnjiva opasna površina - SOPO (Suspected Hazardous Area - SHA)

Sumnjiva opasna površina (SOPO) odnosi se na površinu na kojoj postoji osnovana sumnja za kontaminaciju, na osnovu indirektnih dokaza o postojanju mina.

Napomena:

Zatečene sumnjive površine koje su rezultat sistematskog izviđanja će biti tretirane kao SOPO.

Svi razumni napor (All reasonable effort)

Svi razumni napor podrazumijevaju minimalni prihvatljivi nivo napora uloženi u identifikaciju i dokumentovanje kontaminiranih površina, ili uklanjanje prisustva/sumnje na mine. Svi razumni napor se smatraju upotrijebljenim kad je uvođenje dodatnih resursa neopravdano u odnosu na očekivani rezultat.

Tehničko izviđanje -TI (Technical survey)

Tehničko izviđanje (TI) je proces prikupljanja i analize podataka o prisustvu, vrsti i rasporedu mina korištenjem prikladnih tehničkih metoda, kako bi se jasnije odredilo gdje je kontaminacija minama prisutna a gdje nije. TI se provodi kroz ciljanu i/ili sistematsku istragu.

Upravljanje kvalitetom (Quality Management (QM))

Upravljanje kvalitetom podrazumijeva koordinisane aktivnosti na usmjeravanju i kontrolisanju organizacije u smislu kvalitete (ISO 9000:2000).

Usaglašenost i neusaglašenost

Usuglašenost je „ispunjavanje uslova i zahtjeva“, a neusuglašenost je „neispunjavanje uslova i zahtjeva“. (IMAS 04.10 i ISO 9000:2015)

Pojašnjenje vezana za pojmove Usaglašenost i Neusaglašenost:

Kontrolu kvaliteta ima smisla provoditi samo ukoliko postoje definisani zahtjevi kvaliteta. Zahtjevi kvaliteta treba da budu taksativno pobrojani, sa jasno definisanim kriterijima kada je zahtjev ispunjen.

Kontrola kvaliteta je postupak kojim utvrđujemo da li proizvod/rezultat neke aktivnosti ispunjava unaprijed definisane zahtjeve kvaliteta.

Ukoliko u postupku kontrole utvrdimo da proizvod/rezultat ispunjava neki od konkretnih zahtjeva kvaliteta tada kažemo da je proizvod/rezultat usaglašen sa tim zahtjevom kvaliteta.

Ukoliko u postupku kontrole utvrdimo da proizvod/rezultat ne ispunjava neki od konkretnih zahtjeva kvaliteta tada kažemo da je proizvod/rezultat neusaglašen sa tim zahtjevom kvaliteta.

Umjesto pojma „neusaglašenost“ nerijetko se koristi manje adekvatan pojam „greška“.

Sistem upravljanja kvalitetom mora imati proceduru koja se provodi kada se utvrdi neusaglašenost.

U kontekstu PMA pojmovi usaglašenost i neusaglašenost se, osim u vezi sa ispunjavanjem zahtjeva kvaliteta, koriste i u vezi sa ispunjavanjem zahtjeva sigurnosti i ekoloških zahtjeva.

Pojam neusaglašenost koji se koristi u ovom standardu predstavlja nepravilnost u smislu Zakona o deminiranju u Bosni i Hercegovini.

Vraćanje površine (Land release)

Vraćanje površine je proces primjene svih razumnih napora kako bi se identifikovala i uklonila svaka prisutnost i sumnja na mine kroz NTI, TI i/ili čišćenje.

PREGLED SKRAĆENICA

BiH	Bosna i Hercegovina
BHMACH	Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini
CI.....	Ciljana istraga
DO.....	Deminerska organizacija
ES	Eksplozivna sredstva
EUFOR.....	Snage Evropske unije - naziv za vojsku u Bosni i Hercegovini koji nadgleda vojnu implementaciju Dejtonskog sporazuma (European Union force)
HO.....	Hitno obilježavanje
ICRC	Međunarodni komitet crvenog krsta
IM	Interni monitoring
IM DO.....	Interni monitoring deminerskih organizacija
IMAS	Međunarodni standard za protivminske akcije (International Mine Action Standards)
KK	Kontrola kvaliteta
MES	Minsko eksplozivna sredstva
MSP	Minski sumnjivo područje
MZ.....	Minski zapisnik
NTI	Netehničko izviđanje
NUS.....	Neeksplozivna ubojna sredstva
OK.....	Osiguranje kvaliteta
PBUR	Površina bez utvrđenog rizika
PMA	Protivminske akcije
POEK	Pas za otkrivanje eksploziva
POPO.....	Potvrđeno opasna površina
PP MINE	Protiv pješadijske mine
PT MINE.....	Protiv tenkovske mine
RU/K.....	Regionalni ured/kancelarija BHMACH-a
SI.....	Sistematska istraga
SOP.....	Standardne operativne procedure
SOPO.....	Sumnjivo opasna površina
TI.....	Tehničko izviđanje
UES.....	Uklanjanje eksplozivnih sredstava
UK	Upravljanje kvalitetom

- UPMAH-3 Oznaka za tip upaljača PP mine (Od svih upaljača korištenih u BiH ovaj upaljač sadrži najmanje metala)
- US NIJ 0101.03... Američki standard za pancirne prsluke (United States National Institute of Justice - Ballistic Resistance of Police Body Armor – NIJ standard 0101.03)
- UTM Univerzalna poprečna merkatorova projekcija je sistem za projekciju karte za dodjelu koordinata lokacijama na površini zemlje. (Universal Transverse Mercator)

SOP BHMAC-a ZA PMA
POGLAVLJE 1.
NETEHNIČKO IZVIĐANJE

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. DEFINICIJA I CILJ NTI.....	5
3. OSNOVNE ULOGE U NTI.....	5
3.1. Šef regionalnog ureda/kancelarije:	5
3.2. Viši samostalni referent za planiranje:	6
3.3. Viši referent za izviđanje:	6
3.4. Stručni saradnik za kontrolu kvaliteta	6
3.5. Viši referent za kontrolu kvaliteta	7
4. MJERE SIGURNOSTI	7
5. OPREMA.....	7
6. FORMIRANJE SUMNJIVO OPASNIH POVRŠINA SOPO.....	8
6.1. Hitno obilježavanje SOPO.....	8
6.2. Izdavanje podataka o položaju lokacije izvan sumnjivo opasne površine	9
7. PRIORITETIZACIJA MSP-a	10
8. PROCES NETEHNIČKOG IZVIĐANJA.....	12
8.1. MAPA PROCESA NETEHNIČKOG IZVIĐANJA.....	12
8.2. PRIKUPLJANJE I ANALIZA PODATAKA PRIJE TERENSKIH AKTIVNOSTI ..	13
8.2.1. Prikupljanje i analiza podataka prije terenskih aktivnosti obuhvata	13
8.2.2. Pregled podataka koje se prikupljaju prije terenskih aktivnosti	14
8.2.3. Određivanje granice MSP-a	15
8.3. PRIKUPLJANJE I PROVJERA PODATAKA NA TERENU	16
8.3.1. Prikupljanje i provjera podataka na terenu obuhvata:	16
8.3.2. Metode prikupljanja podataka na terenu	16
8.3.3. Pregled podataka koji se prikupljaju na terenu	25
8.4. ANALIZA PRIKUPLJENIH INFORMACIJA I PROCJENA RIZIKA OD MINA.....	19
8.5. OTKAZIVANJE SOPO U TOKU NTI	19
8.6. ODREĐIVANJE POVRŠINE ZA CILJANU I SISTEMATSKU ISTRAGU.....	20
8.6.1. CILJANA ISTRAGA	20
8.6.2. SISTEMATSKA ISTRAGA.....	21
8.7. LOKACIJE SA KASETNOM MUNICIJOM.....	22

8.8.	IZRADA IZVJEŠTAJA O NTI.....	22
8.8.1.	Analitička podloga	23
8.8.2.	Operativni plan za TI	25
8.8.3.	Karta MSP-a	26
8.8.4.	Prilozi.....	26
8.9.	PRIKUPLJANJE I ANALIZA INFORMACIJA U TOKU TI	27
8.9.1.	Uloge stručnog saradnika za kontrolu kvaliteta/inspektora i višeg referenta za kontrolu kvaliteta u NTI u toku TI i čišćenja	27
8.9.2.	Uloge višeg samostalnog referenta za planiranje i višeg referenta za izviđanje u NTI u toku TI	28
8.9.3.	Pronalazak neočekivane mine u procesu TI ili čišćenja	29
8.9.4.	Novi dokaz miniranosti za dati MSP	29
8.9.5.	Dostignuta maksimalno planirana čišćena površina kroz radne staze a nije lociran dokaz miniranosti (ovo nikako ne znači da se uvijek mora dostići maksimalno planirana površina)	30
8.9.6.	Dostignuta maksimalno planirana čišćena površina kroz radne staze, pronađen dokaz miniranosti ali nisu stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje	30
8.9.7.	Lociran dokaz miniranosti, određene njegove granice i stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje	31
8.10.	IZRADA ZAVRŠNOG IZVJEŠTAJA ZA MSP.....	32
8.10.1.	Prihvatanje završnog izvještaja za MSP	33
9.	PRIPREMA PROJEKTA DEMINIRANJA PO POSEBNOM ZAHTJEVU I PROGLAŠENJE POVRŠINE BEZ UTVRĐENOG RIZIKA	33
10.	ZAHTJEVI KVALITETA U PROCESU NTI	35
11.	DOKUMENTACIJA.....	39
	PRILOZI:	
	Nalog za NTI.....	40
	Obavještenje.....	41
	Obavješetenje o vraćenoj površini.....	42
	Stručno mišljenje	43
	Analitička podloga	
	Opšti podaci o MSP-u	44
	Analiza ranijih aktivnosti na izviđanju	45
	Analiza raspoloživih minskih zapisnika u MSP-u	46
	Analiza realizovanih projekata čišćenja u MSP-u.....	47
	Analiza realizovanih projekata tehničkog izviđanja u MSP-u	48

Analiza minskih nesreća u MSP-u	49
Pregled informatora na MSP-u.....	50
Zapisnik o prikupljenim podacima u toku NTI primjenom intervjua	51
Evidencioni list postavljenih znakova za upozoravanje na mine	53
Zapisnik o kontroli znakova hitnog obilježavanja	53
Izveštaj o MSP-u.....	54
Operativni plan i podaci o lokaciji za ciljanu istragu (CI) ili sistematsku istragu (SI) ..	56
Dnevni izvještaj za CI/SI	57
Završni izvještaj za MSP.....	58
Izveštaj o redukovanoj površini	62
Izjava o prihvatanju završnog izvještaja BH MAC-a.....	63
Kartografske oznake	65
OBRAZAC GI-1	67
OBRAZAC GI-1A	68

1. UVOD

Odlukom da se problem miniranosti u Bosni i Hercegovini rješava primjenom koncepta vraćanja površine i usvajanjem odgovarajućih poglavlja Standarda za PMA u Bosni i Hercegovini uvedene su i aktivnosti netehničkog izviđanja.

Netehničko izviđanje je (uz tehničko izviđanje i čišćenje) ključni dio procesa vraćanja površine.

Osnove netehničkog izviđanja i tok procesa netehničkog izviđanja dati su u Standardu za PMA u BiH - Poglavlje 2. Netehničko izviđanje.

Operacije netehničkog izviđanja provodi BHMACH u tijesnoj saradnji sa lokalnim zajednicama i deminerskim organizacijama.

Ovim SOP-om se detaljnije propisuju aktivnosti u procesu NTI koje provode osobe u strukturi BHMACH-a, određuju odgovornosti za pojedine aktivnosti i odluke, propisuje način dokumentovanja provedenih aktivnosti i donesenih odluka, propisuju mjere sigurnosti, propisuje potrebna oprema i stručna osposobljenost za provođenje operacija NTI.

2. DEFINICIJA I CILJ NTI

Netehničko izviđanje je aktivnost kojom se prikupljaju i analiziraju informacije o prisustvu, vrsti i rasporedu mina bez upotrebe tehničkih metoda.

Iako se u netehničkom izviđanju ne koriste tehničke metode postoji čvrsta veza između netehničkog i tehničkog izviđanja. U netehničkom izviđanju se određuju površine koje će biti tehnički izviđane. U netehničkom izviđanju se analiziraju sve informacije koje su prikupljene tehničkim izviđanjem i čišćenjem i donosi odluka o daljim aktivnostima.

3. OSNOVNE ULOGE U NTI

3.1. Šef regionalnog ureda/kancelarije:

- Organizuje sastanke sa lokalnom zajednicom
- Učestvuje u pronalasku informatora (kontakt osoba) o minskoj opasnosti
- Učestvuje u procjeni rizika a po potrebi i izlaskom na teren daje stručnu pomoć
- Prati realizaciju svih aktivnosti NTI
- Analizira, kontroliše i potpisuje kompletan izvještaj o NTI
- Analizira, kontroliše i potpisuje završni izvještaj za MSP
- Učestvuje u radu tima za ocjenu kvaliteta

3.2. Viši samostalni referent za planiranje:

- Vrší prikupljanje i analizu podataka prije izlaska na teren sa izviđačkim timom
- Na terenu pruža pomoć izviđačkom timu i vrši provjeru prikupljenih informacija
- Sa izviđačkim timom vrši analizu informacija i procjenu rizika od mina
- Izlaskom na teren sa izviđačkim timom potvrđuje izvršene analize i procjenu rizika od mina
- Vrší procjenu SOPO koja se može otkazati u toku NTI
- Izrađuje izvještaj o NTI sa izviđačkim timom
- Prati dnevne izvještaje i ostvaruje redovan kontakt sa stručnim saradnikom za kontrolu kvaliteta/inspektorom i višim referentom za kontrolu kvaliteta, a po potrebi izlazi na teren u toku TI
- Po potrebi učestvuje u određivanju površine za čišćenje u toku TI
- Sa stručnim saradnikom za kontrolu kvaliteta/inspektorom izrađuje završni izvještaj za MSP
- Učestvuje u radu tima za ocjenu kvaliteta
- U toku TI po potrebi izlazi na teren i izrađuje dnevni izvještaj

3.3. Viši referent za izviđanje:

- Vrší prikupljanje i analizu podataka prije izlaska na teren
- Na terenu prikuplja nove podatke i provjerava podatke prikupljene prije izlaska na teren
- Određuje i obilježava mjesto ulaska u CI/SI
- Vrší obilježavanje znakovima hitnog obilježavanja SOPO/POPO
- U toku TI po potrebi izlazi na teren i izrađuje dnevni izvještaj
- Izrađuje analitičke podloge
- Izrađuje kartu za svaku pojedinačnu CI ili SI i kartu MSP-a
- Učestvuje u radu tima za ocjenu kvaliteta

3.4. Stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor

- Detaljno se upoznaje sa operativnim planom i odobrava izvedbenim planom
- Analizira i prati identifikaciju dokaza miniranosti u toku TI
- Upoznaje višeg samostalnog referenta za planiranje sa novim dokazom miniranosti u toku TI
- Određuje površinu za čišćenje na osnovu dokaza miniranosti koji su prikupljeni u toku provođenja TI
- Sa višim samostalnim referentom za planiranje izrađuje završni izvještaj za MSP
- Učestvuje u radu tima za ocjenu kvaliteta
- Kontroliše i potpisuje skice redukovane i očišćene površine
- Izrađuje izvještaj o Redukovanoj površini

3.5. Viši referent za kontrolu kvaliteta

- Detaljno se upoznaje sa operativnim i izvedbenim planom
- Analizira, prati i daje upute u cilju identifikacije dokaza miniranosti u toku TI
- Upoznaje stručnog saradnika za kontrolu kvaliteta/inspektora i višeg samostalnog referenta za planiranje sa novim dokazom miniranosti u toku TI i svim odstupanjima od operativnog i izvedbenog plana
- Izrađuje kartu redukovane površine
- Izrađuje kartu vraćene površine
- Učestvuje u radu tima za ocjenu kvaliteta
- Vršiti uklanjanje znakova HO nakon provedenih PMA

4. MJERE SIGURNOSTI

- Izviđački tim u toku izviđanja na terenu ne napušta površinu za koju utvrdi da je sigurna.
- U toku izviđanja koje se provodi paralelno sa tehničkim izviđanjem izviđački tim se može kretati završenim radnim stazama a pri tom mora biti zaštićen minimalnom zaštitnom opremom u skladu sa Standardom za PMA u BiH.
- Izviđanje vrši isključivo osoblje izviđačkog tima koje je stručno osposobljeno i materijalno pripremljeno za izviđanje.
- Viši samostalni referent za planiranje u regionalnom uredu BHMACH-a neće dopustiti izlazak izviđačkog tima na zadatak ukoliko procijeni da nije dovoljno spreman za izviđanje konkretnog zadatka.
- Izviđački tim je sastavljen od najmanje 2 osobe.

5. OPREMA

Oprema izviđačkog tima treba osigurati izviđačkom timu optimalne uvjete za kvalitetno obavljanje zadataka. Oprema za rad se sastoji od:

a) oprema za mjerenja na terenu:

- busola,
- razmjernik,
- daljinomjer (laserski ili mjerna traka),
- elektronska sredstva za određivanje položaja (GPS),

b) oprema za osmatranje:

- dvogled,
- bespilotna letjelica

c) oprema za održavanje veze:

- radio-stanica ili mobilni telefon,

d) oprema i pribora za dokumentovanje:

- pribor za pisanje i crtanje,
- foto aparat

e) radna odjeća,

f) terensko vozilo,

- g) zaštitna oprema u skladu sa Standardom za PMA u BiH,
- h) pribor za pružanje prve pomoći,
- i) alat i sredstva za hitno obilježavanje.

6. FORMIRANJE SUMNJIVO OPASNIH POVRŠINA - SOPO

Sumnjivo opasna površina nastala je kroz aktivnost sistematskog izviđanja i predstavlja polaznu osnovu za formiranje MSP-ova. SOPO je formirana na osnovu prikupljanja i obrade informacija iz baze podataka BHMAC-a i drugih baza podataka vladinih, nevladinih i humanitarnih organizacija, prikupljanja i obrade informacija sa operativnih karti, rekonstrukcije linija razdvajanja i ucrtavanja sumnjivo opasne površine u MapInfo bazu podataka.

Kontinuirano se vrši procjenjivanje, analiza, ažuriranje podataka o SOPO i eventualna korekcija na osnovu novih saznanja kako bi se evidentirale sve promjene vezane za karakteristike, oblik i veličinu SOPO, a koje su nastale kao rezultat novih okolnosti i posljedica su dolaska do novih saznanja, provođenja protuminskih akcija ili djelovanja stanovništva.

Ukoliko prikupljene informacije ukazuju na postojanje minske opasnosti izvan definisane SOPO nakon analize i obrade prikupljenih informacija vrši se ucrtavanje SOPO u MapInfo bazu podataka.

SOPO za koju prikupljene informacije ukazuju da ne postoji minska opasnost može se otkazati u skladu sa tačkom 8.5. Otkazivanje SOPO u toku NTI.

6.1. Hitno obilježavanje SOPO

Hitno obilježavanje SOPO kao mjera upozorenja na opasnost od mina vrši se kontinuirano na svim SOPO koje do sada nisu obilježene ili na SOPO sa kojih su uništeni ili otuđeni znakovi minske opasnosti.

Pod hitnim obilježavanjem SOPO se ne podrazumijeva obilježavanje granica SOPO, nego postavljanje minskih znakova kao upozorenje na neposredno postojanje (nailaženje na) područja sumnjivih na rizik od mina, odnosno da je iza znaka (znakova) područje sumnjivo na rizik od mina.

Hitno obilježavanje mogu vršiti timovi civilne zaštite, timovi drugih organizacija i timovi BHMAC-a. Timovi koji vrše hitno obilježavanje moraju poznavati sigurnosne mjere kojih se treba pridržavati u zonama sumnjivim na rizik od mina i biti obučeni za mjerenja na terenu, kao i izradu skica.

Svaka organizacija koja vrši hitno obilježavanje sumnjivo opasnih područja je dužna da prethodno sačini plan hitnog obilježavanja u suradnji sa nadležnim regionalnim uredom BHMAC-a. Plan hitnog obilježavanja radi upozoravanja na mine se dostavlja na odobrenje

BHMACH-u. Nadležni regionalni ured BHMACH-a osigurava stručnu pomoć timovima organizacije koja vrši hitno obilježavanje, u smislu zajedničkog izlaska na teren radi definisanja mjesta na kojima će se izvršiti postavljanje znakova.

Hitno obilježavanje SOPO se vrši postavljanjem za to propisanih minskih znakova na sigurnoj površini sa licem znaka okrenutim prema sigurnoj površini. Znakovi se postavljaju na preglednim mjestima tako da se minski znak može uočiti i raspoznati sa najmanje 50 m. Minski znak se postavlja na visinu 120-140 cm na drvenome kolcu četvornog profila 5 cm x 5 cm, dužine 150 cm. Izgled i karakteristike znaka date su u Standardu za PMA Poglavlje 2.

Ukoliko su zadovoljeni svi drugi uslovi, minski znak može biti postavljen na kuću, ogradu, deblo drveta ili druge čvrste nosače. Broj minskih znakova koji će se postaviti na jednoj lokaciji zavisi od veličine i dostupnosti SOPO. Mjesto postavljanja minskog znaka se fotografiše, označava na skici i definiše koordinatama.

Kontrola i eventualno obnavljanje postavljenih minskih znakova vrši se periodično i evidentira u zapisniku o kontroli znakova hitnog obilježavanja (Prilog 8), koji se dostavlja Uredu/Kancelariji radi ažuriranja stanja u bazi podataka. U slučaju saznanja (od općina, vlasnika zemljišta i dr.) o uklanjanju, uništenju ili nefunkcionalnosti postavljenih minskih znakova, vrši se njihovo znavljanje.

6.2. Izdavanje podataka o položaju lokacije izvan SOPO

Ukoliko se BHMACH-u dostavi zahtjev za NTI lokacije, koja se nalazi na većoj udaljenosti (cca 200 m i više) od obuhvata SOPO, nadležni regionalni ured je dužan da posjeti lokaciju, provjeri postojeće i prikupi nove informacije i dodatno utvrdi da li postoji naznaka o miniranosti (sumnja na postojanje mina), o čemu pismeno izvještava nadležni Ured/Kancelariju BHMACH-a.

Ukoliko je terenskim uvidom potvrđeno da za traženu lokaciju ne postoje naznake miniranosti (sumnja na mine) nadležni Ured/Kancelarija BHMACH-a će podnosiocu zahtjeva dostaviti Obavještenje da se tražena lokacije nalazi izvan SOPO (Prilog 2), te se ne očekuje rizika od mina. U prilogu obavještenja je topografska karta iz baze podataka sa prikazom položaja tražene lokacije u odnosu na najbliže SOPO.

Ukoliko se terenskim uvidom utvrde naznake miniranosti (sumnja na mine) nadležni Ured/Kancelariju BHMACH-a izdaje regionalnom uredu nalog za NTI.

Kada BHMACH dobije zahtjev za lokaciju koja se nalazi unutar površine na kojoj su provedene aktivnosti na vraćanju površine, odnosno unutar površine koja je vraćena korisnicima na upotrebu, BHMACH podnosiocu zahtjeva izdaje Obavještenje o vraćenoj površini (Prilog 3). U prilogu Obavještenja o vraćenoj površini je topografska karta iz baze podataka BHMACH-a sa prikazom položaja tražene lokacije.

7. PRIORITETIZACIJA MSP-a

Određivanje prioriteta MSP-a urađeno je na način da je u bazi podataka izvršena klasifikacija minski sumnjivih područja prema nivou rizičnosti (klasifikacija izvršena u toku projekta „Opća procjena minski sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini“).

Nivoi rizičnosti MSP-a su:

- Visoki
- Srednji
- Niski

Klasifikacija MSP prema prioritetu odnosno nivou rizičnosti izvršena je na osnovu nivoa ugroženosti zajednice i vjerovatnoće postojanja minskih polja.

Nivoi ugroženosti zajednice su: visoki, srednji i niski, a određeni su na osnovu sljedećih parametara:

- Ukupan broj stanovnika,
- Broj stanovnika pod direktnim rizikom,
- Veličina SOPO unutar administrativnog područja zajednice,
- Veličina administrativnog područja zajednice,

I prema formuli:

$$I = \frac{\sqrt{\text{ukupan broj stanovnika} \times (\text{broj stanovnika u direktnom riziku} + 1) \times \text{veličina sumnjivih površina}}}{\text{površina zajednice}}$$

Određivanje nivoa ugroženosti zajednice izvršeno je prema sljedećoj tabeli:

I	Nivo ugroženosti
101+	VISOK
20-100	SREDNJE
0-20	NIZAK

Vjerovatnoća postojanja minskih polja klasifikovana je u tri nivoa:

- Nepoznata minska polja - samo indirektni dokazi
- Poznata i nepoznata minska polja - direktni i indirektni dokazi
- Poznata minska polja - direktni dokazi i postojanje mine PROM

Određivanje nivoa rizičnosti MSP-a izvršeno je prema sljedećoj tabeli.

Tabela: Određivanje nivoa rizičnosti minski sumnjivih područja

ODREĐIVANJE NIVOA RIZIČNOSTI MSP-a			
Vjerovatnost postojanja dokaza miniranosti →	Nepoznata minska polja SAMO INDIREKTNI DOKAZI	Poznata minska polja DIREKTNI I INDIREKTNI DOKAZI	Poznata minska polja DIREKTNI I POSTOJANJE MINE PROM
Nivo ugroženosti zajednice ↓			
VISOKI	SREDNJI	VISOKI	VISOKI
SREDNJI	NISKI	SREDNJI	VISOKI
NISKI	NISKI	SREDNJI	SREDNJI

Ukoliko dođe do formiranja novih MSP-ova određivanje njihovog prioriteta odnosno nivoa rizičnosti vrši se na naprijed opisani način.

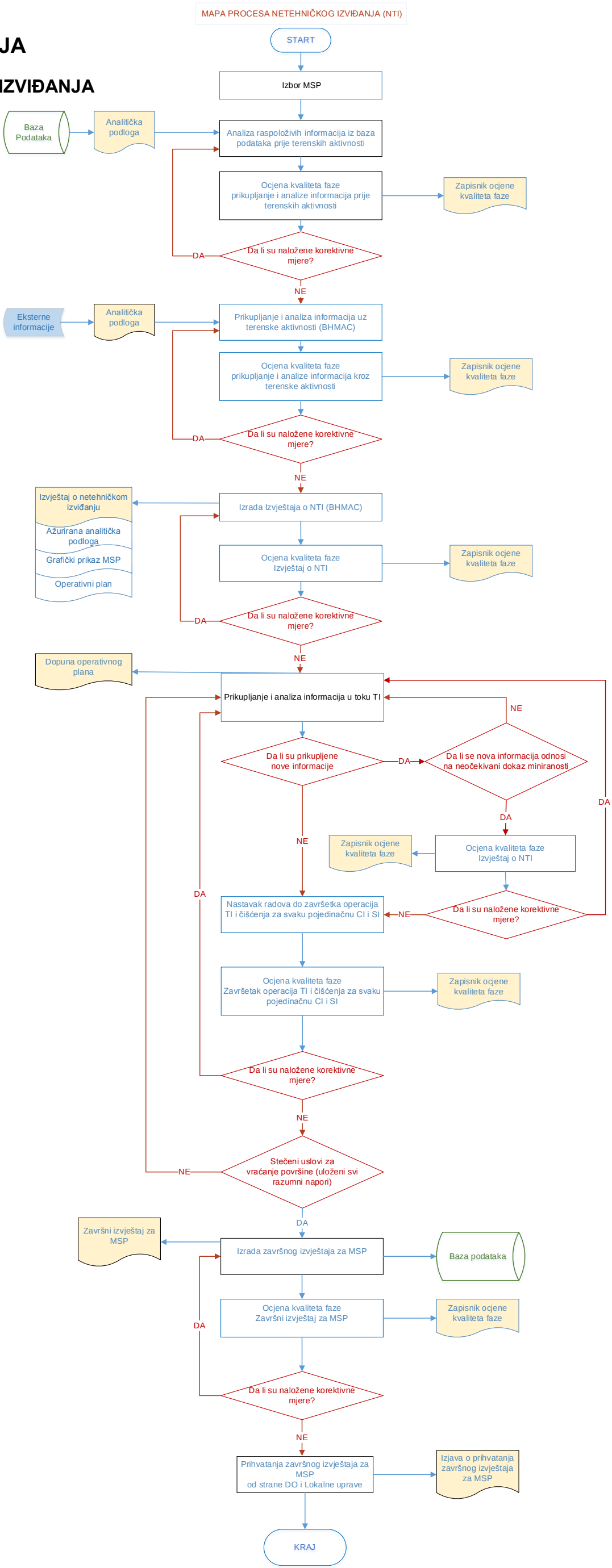
Na osnovu određenih prioriteta MSP-a odnosno nivoa rizičnosti MSP-a, u saradnji sa predstavnicima lokalnih organa vlasti, na godišnjem nivou se priprema Lista prioriternih zadataka za deminiranje.

RU/K priprema Listu prioriternih zadataka za deminiranje u svojoj zoni odgovornosti uz saradnju sa lokalnim organima vlasti, uzimajući u obzir nivoe rizičnosti MSP-a i potrebe i prioritete lokalne zajednice.

Na osnovu pripremljenih Lista prioriternih zadataka za deminiranje po RU/K, Ured/ Kancelarija priprema godišnju Listu prioriternih zadataka za deminiranje Ureda/Kancelarije.

8. PROCES NETEHNIČKOG IZVIĐANJA

8.1. MAPA PROCESA NETEHNIČKOG IZVIĐANJA

Proces netehničkog izviđanja je podproces vraćanja površine, polazna osnova je formirani MSP, a radi se prije i u toku TI u procesu vraćanja površine.

Proces netehničkog izviđanja sastoji se od sljedećih aktivnosti odnosno procesnih koraka:

1. Prikupljanje i analiza podataka prije terenskih aktivnosti
2. Prikupljanje i provjera podataka na terenu
3. Analiza prikupljenih informacija i procjena rizika od mina
4. Izada izvještaja o NTI
5. Prikupljanje i analiza informacija u toku TI u procesu vraćanja površine
6. Dopuna izvještaja o NTI
7. Izrada završnog izvještaja za MSP
8. Prihvatanje završnog izvještaja za MSP

Izvori podataka tokom NTI su:

- a) Centralna baza podataka i podaci iz arhiva BHMACH
- b) Učesnici i svjedoci miniranja i ratnih dešavanja
- c) Ministarstvo obrane
- d) Entitetske civilne zaštite
- e) Ostali organi ili predstavnici vlasti
- f) Entitetska ministarstva i ministarstva unutrašnjih poslova kantona, policijske uprave i policijske stanice
- g) Lokalno stanovništvo
- h) Izvorna dokumenta (zapisnici o minskim poljima, upitnici, fotografije itd.)
- i) EUFOR
- j) ICRC, Federalni, kantonalni i opštinski Crveni krst
- k) Akreditovane organizacije za deminiranje i uklanjanje NUS-a
- l) Programi upozoravanja na mine i organizacije za brigu o žrtvama rata
- m) Žrtve mina

8.2. PRIKUPLJANJE I ANALIZA PODATAKA PRIJE TERENSKIH AKTIVNOSTI

Prikupljanje i analiza podataka prije izlaska na teren je postupak koji provodi viši samostalni referent za planiranje u RU/K sa višim referentima za izviđanje za svaki konkretan MSP. U ovoj fazi se uključuju stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i viši referent za kontrolu kvaliteta ako je na lokalitetu MSP-a u ranijem periodu realizovano deminiranje.

Priprema počinje prijemom naloga za NTI i traje do izlaska na teren.

8.2.1. Prikupljanje i analiza podataka prije terenskih aktivnosti obuhvata:

1. Prijem naloga za NTI

Nalog za NTI regionalni ured dobija iz Ureda/Kancelarije BHMACH koji se izdaje na osnovu zahtjeva zainteresovanog subjekta ili na osnovu Plana rada Ureda/Kancelarije i sadrži sljedeće informacije:

- o broj naloga
 - o vrsta izviđanja
 - o naziv lokacije / MSP-a, općina i kanton ili regija
 - o po čijem se zahtjevu vrši izviđanje
 - o datum podnošenja zahtjeva
 - o dinamika izvršenja (po planu RU/K ili prioritarno)
2. Proučavanje zadatka od strane višeg samostalnog referenta za planiranje
 3. Određivanje granice MSP-a
 4. Prikupljanje dostupnih informacija za koje nije potreban izlazak na teren
 5. Priprema topografskih karata i katastarskih karata
 - o Nabavljanje potrebnih topografskih karata i općinskih katastarskih planova (ukoliko RU/K nema potrebnih katastarskih planova iste će nabaviti BHMACH na zahtjev RU/K i geokodirati ih)
 - o Priprema karata sa minskom situacijom iz baze podataka
 - o Nanošenje na kartu svih prikupljenih informacija
 6. Analiza i procjena prikupljenih informacija
 7. Izrada analitičke podloge
 8. Planiranje izviđanja i priprema tima viših referenata za izviđanje
 9. Kontakti sa lokalnom zajednicom, planiranje izviđanja i kontakt osoba
 10. Priprema za vođenje informativnih intervjua sa kontakt osobama, koji mogu dati informacije o minskoj opasnosti
 - o proučavanje podataka o kontakt osobama
 - o priprema pitanja za vođenje informativnog intervjua sa svakom kontakt osobom
 11. Ocjena kvaliteta
 12. Izdavanje zadatka timu viših referenata za izviđanje za rad na terenu od strane višeg samostalnog referenta za planiranje, koji sadrži slijedeće podatke:
 - o nalog za izviđanje iz Ureda/Kancelarije
 - o sve prikupljene informacije

8.2.2. Pregled podataka koji se prikupljaju prije terenskih aktivnosti

- Opšti podaci
 - o Po čijem se zahtjevu vrši izviđanje
 - o Svrha i značaj uklanjanja minske opasnosti za stanovništvo i privredu
 - o Plan do kada bi se trebalo izvršiti izviđanje
 - o Podaci o stradavanjima u širem području lokacije koja će se izviđati
 - o Upotrebljava li se prostor (ili dio prostora) od strane lokalnog stanovništva
- Podaci o položaju lokacije za NTI
 - o Geografski položaj sumnjivog područja (mjesto, općina, kanton-županija ili regija).
 - o Karakteristike lokacije na kojoj se vrši izviđanje
 - reljef
 - karakteristike zemljišta
 - vodotokovi
 - naseljenost

- o Položaj linija sukoba, odnosno linija razdvajanja (ucrtani najmanje na topografskoj karti 1:25000),
- o Položaj lokacije za izviđanje na katastarskom planu razmjere 1:5.000 i krupnijoj
- o Utvrđivanje i ucrtavanje sigurnih puteva.
- Podaci o postojanju minske opasnosti na lokaciji za izviđanje dobijene iz evidencija centralne baze podataka, arhiva BHMACH-a i baza podataka drugih organizacija
 - o Zapisnici o minskim poljima (analizom obuhvatiti zapisnike sadržane u MapInfo tabelama minefield_korigovano i minefield_uklonjeno u okruženju 800 m oko predmetnog MSP-a)
 - o Podaci prikupljeni u toku ranijih aktivnosti generalnog izviđanja
 - o Evidencija o vojnom deminiranju
 - o Evidencija o humanitarnom deminiranju (analizom obuhvatiti očišćene i tehnički izviđene površine u okruženju 200 m oko predmetnog MSP-a)
 - o Evidencija o minskim nesrećama i incidentima
 - o Podaci o zadacima koji su u toku
- Podaci o izvorima podataka
 - o Na koje se organe vlasti kao izvore podataka, izviđački tim može osloniti prilikom izviđanja na terenu i tko su kontakt osobe u njima
 - o Da li ima osoba koje su učestvovala u ratnim operacijama na lokaciji za izviđanje
 - o Da li ima aktivista humanitarnih i drugih organizacija u širem području pomenute lokacije koji mogu biti iskorišteni kao izvori podataka
 - o Ima li preživjelih žrtava mina i da li su pogodni za razgovor
 - o Koga od lokalnog stanovništva kontaktirati i kako doći do podataka o istima
 - o Lični podaci o svim osobama predviđenim za kontakt
 - ime i prezime
 - starost
 - nacionalnost
 - školska sprema i zaposlenje
 - lokalna funkcija
 - dužnosti u ratu i kretanje u toku rata

8.2.3. Određivanje granice MSP-a:

Prilikom određivanja granice MSP-a treba voditi računa o sljedećem:

- o Početne veličine MSP-a formirane su u bazi podataka (formirane u toku projekta „Opća procjena minski sumnjivih područja u Bosni i Hercegovini“)
- o MSP treba biti jedna geografsko - topografska cjelina, koja se prostire unutar teritorije jedne općine. Izuzetno MSP se može prostirati i na više općina ukoliko je granica općine jedini ograničavajući faktor kako bi se zadovoljili ostali uslovi za određivanje granice MSP-a
- o SOPO i POPO trebaju biti grupisane na način da čine jednu logički povezanu minsku situaciju
- o MSP treba obuhvatiti sve identifikovane direktne i indirektne dokaze koji potvrđuju ili upućuju na sumnju o postojanju minske opasnosti

- o Dokaze miniranosti ne presijecati između dva MSP-a. Dokaz miniranosti treba obuhvatiti u cjelosti u jednom MSP-u
- o MSP se može sastojati iz više odvojenih poligona. Pri tome se trebaju uzeti u obzir i elementi koji mogu olakšati kasnije operativno planiranje kao što su: da njihova međusobna udaljenost, sigurnosne mjere, medicinska evakuacija ili da geografsko - topografske prepreke ne otežavaju buduće integralno planiranje i izvođenje zadataka vraćanja površine
- o Uvažiti argumentovane zahtjeve i prijedloge lokalne zajednice i donatora.

8.3. PRIKUPLJANJE I PROVJERA PODATAKA NA TERENU

Prikupljanje i provjeru podataka na terenu vrši tim viših referenata za izviđanje samostalno, sa ciljem da se potvrde ili dopune podaci do kojih se došlo u pripremi za izviđanje i da se dođe do novih podataka neophodnih za kvalitetnu procjenu minske opasnosti. Po potrebi izlaskom na teren viši samostalni referen za planiranje pruža pomoć timu viših referenata za izviđanje i vrši provjeru prikupljenih informacija. Prilikom rada na terenu mogu se uključiti stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i viši referent za kontrolu kvaliteta posebno ako je na lokalitetu MSP-a u ranijem periodu realizovano deminiranje.

8.3.1. Prikupljanje i provjera podataka na terenu obuhvata:

- Odlazak na područje u kojem se nalazi lokacija za izviđanje
- Stupanje u vezu sa kontakt osobama iz lokalnih organa vlasti, usaglašavanje načina rada na terenu
- Priprema vodiča-osobe za kontakt sa drugim izvorima podataka za rad na terenu, obavljanje intervjua sa istim
- Prikupljanje podataka na terenu metodama informativnog intervjua, mjerenja na karti i zemljištu i posmatranjem
- Provjera podataka prikupljenih u toku pripreme za NTI
- Ocjena kvaliteta
- Ažuriranje analitičkih podloga sa novim prikupljenim informacijama

8.3.2. Metode prikupljanja podataka na terenu

- Informativni intervju

Informativni intervju je metoda prikupljanja izvornih podataka putem razgovora sa osobama za koje postoje podaci da mogu pružiti pouzdane i korisne informacije o postojanju ili nepostojanju minske opasnosti. Ovo je jedna od najčešćih i najznačajnijih metoda rada tima viših referenata za izviđanje tokom koje se vrši provjera postojećih podataka i prikupljanje novih.

Faze informativnog intervjua:

- Planiranje informativnog intervjua
 - o Definiranje cilja intervjua
 - Izbor osoba koje će biti intervjuisane i ko će voditi intervju
 - Ugovaranje intervjua i prikupljanje podataka o osobama koje će biti intervjuisane
 - Izbor liste pitanja za intervju
 - Priprema za vođenje intervjua
 - o Vođenje intervjua
 - o Analiza rezultata intervjua
- Lista pitanja za informativni intervju se sačinjava u fazi planiranja, sačinjava se za svaku kontakt osobu posebno i načelno sadrži slijedeće grupe pitanja:
 - o grupa pitanja kojima se utvrđuje pouzdanost i kvalitet izvora informacija
 - o grupa pitanja kojima se provjeravaju ranije prikupljeni podaci
 - o grupa pitanja kojima se dolazi do novih podataka
 - o grupa pitanja o mogućim drugim izvorima podataka i njihovoj pouzdanosti.
- O svakom obavljenom intervjuu sastavlja se zapisnik koji sadrži:
 - o podatke o intervjuisanoj osobi
 - o pitanja i odgovore na pitanja
 - o ocjenu voditelja intervjua o pouzdanosti izvora podataka
 - o mišljenje o dobijenim podacima
 - o potpis voditelja intervjua

- Mjerenja na topografskoj karti (katastarskom planu) i zemljištu

Metodom mjerenja se utvrđuje vjerodostojnost podataka ranije prikupljenih i nanešenih na topografsku kartu i vrši pozicioniranje na karti podataka prikupljenih u toku izviđanja.

- Posmatranje

Posmatranje je metoda kojom se neposrednim putem snima zatečeno stanje na lokaciji koja se izviđa. Svrha posmatranja je da se tačno evidentira i snime objekti, podaci i zemljište na izviđanoj lokaciji. Vrste posmatranja su:

- Posmatranje pomoću tehničkih pomagala iza kojih ostaje zapis
 - o Fotografiranje
 - o Video zapis
 - o Audio zapis
 - o Izrada skica
- Vizuelno posmatranje (dvogledom ili bez pomagala)

8.3.3. Pregled podataka koji se prikupljaju na terenu

- Opći podaci
 - o Provjera podataka iz tačke 8.2.2.
 - o Utvrđivanje udaljenosti najbliže medicinske pomoći, policije i protupožarne službe
- Podaci o položaju izviđane lokacije
 - Provjera podataka iz tačke 8.2.2.
 - Utvrđivanje sigurnog načina pristupa lokaciji izviđanja

- Potvrđivanje vjerodostojnosti kartografskog prikaza u odnosu na stvarni položaj lokacije izviđanja
- Podaci o osnovnim topografskim karakteristikama područja i karakteristikama tla
 - Vrsta tla
 - Gustoća, vrsta i visina vegetacije
 - Postojanje fizičkih prepreka (prirodnih i umjetnih)
 - Zagađenost područja otpadom
- Podaci o specifičnostima vremenskih prilika
- Izrada fotografija područja
- Podaci o uočenim znakovima postojanja minske opasnosti
 - Uočavanje vidljivih znakova zagađenosti minama
 - tragovi ambalaže ubojnih sredstava
 - tragovi eksplozija
 - ostaci stradalih životinja
 - uočene priručne, privremene ili trajne minske oznake
 - Utvrđivanje stvarnog korištenja izviđanog zemljišta od strane stanovništva
- Podaci dobijeni od izvora podataka
 - Zapisnici o obavljenim intervjuima sa izvorima podataka
 - Upitnici o lokaciji izviđanja

Ukoliko se u toku netehničkog izviđanja ustanovi da je površina sumnjivo opasna (SOP) ili potvrđeno opasna (POPO) vrši se hitno obilježavanje površina koje nisu obilježene ili se vrši kontrola ranije postavljenih znakova.

Hitno obilježavanje SOP ili POPO kao upozorenje na opasnost od mina vrši izviđački tim za netehničko izviđanje nakon procjene rizika od mina od strane višeg samostalnog referenta za planiranje ili u toku terenskog rada ukoliko samostalno može napraviti pouzdanu procjenu rizika od mina.

Prilikom postavljanja minskog znaka na terenu izviđački tim određuje koordinatu mjesta postavljanja minskog znaka i fotografiše svaki postavljeni znak. Izvještaj o postavljenim znakovima hitnog obilježavanja RU/K izrađuje kroz Evidencioni list postavljenih znakova za upozoravanje na mine (Prilog 7). Ukoliko se vrši kontrola ranije postavljenih znakova te ponovno postavljenje znakova, izrađuje se Zapisnik o kontroli znakova hitnog obilježavanja (Prilog 8). Sastavni dio Evidencionog lista postavljenih znakova za upozoravanje na mine i Zapisnika o kontroli znakova hitnog obilježavanja su koordinate postavljenih znakova i fotografije znakova. Evidencioni list postavljenih znakova za upozoravanje na mine i Zapisnik o kontroli znakova hitnog obilježavanja sa koordinatama postavljenih znakova dostavljaju se u Ured/Kancelariju BHMACH-a radi unosa u bazu podataka, a elektronska forma fotografija znakova se čuva u arhivi RU/K.

8.4. ANALIZA PRIKUPLJENIH INFORMACIJA I PROCJENA RIZIKA OD MINA

Nakon potvrđivanja postojećih informacija iz baze podataka BH MAC-a, prikupljanja novih informacija iz različitih izvora na terenu, klasificiranja i upoređivanja prikupljenih informacija i procjene njihove pouzdanosti vrši se procjena rizika od mina na MSP-u.

Analizu informacija i procjenu rizika od mina vrši viši samostalni referent za planiranje u RU/K zajedno sa izviđačkim timom. Analiza je proces koji ima za cilj da sagleda sve prikupljene informacije, ocijeni njihovu pouzdanost, identifikuje nedovoljno provjerene informacije i da potvrdi rad izviđačkog tima na terenu.

Ako se analizom prikupljenih informacija o miniranosti utvrdi da nema dovoljno vjerodostojnih informacija za dobru procjenu rizika od mina viši samostalni referent za planiranje će analizirati izvore informacija za koje se pouzdano zna da postoje a do kojih se nije moglo doći i obavijestiti šefa RU/K. Šef RU/K će konkretne prijedloge kako, od koga i gdje naći potrebne informacije proslijediti Šefu Ureda/Kancelarije. Ukoliko Šef Ureda/Kancelarije u okviru svojih nadležnosti nije u mogućnosti da riješi konkretan slučaj pismenim zahtjevom se obraća rukovodstvu BHMAC-a za rješavanje konkretnog slučaja. O poduzetim aktivnostima se izrađuje izvještaj i dostavlja u prilogu izvještaja o NTI.

Ako se u toku NTI poduzmu aktivnosti i ulože naponi na prikupljanju informacija a koje nisu rezultirale informacijama o dokazima miniranosti, informacije o poduzetim aktivnostima (sa kim je sve razgovarano, šta je sve poduzeto i sl.) se obavezno navode se u Izvještaju o MSP-u (Prilog 9).

Viši samostalni referent izlaskom na teren sa izviđačkim timom potvrđuje izvršene analize i procjenu rizika od mina.

Na osnovu dobro izvršene procjene rizika od mina daje se zaključak o POPO i SOPO sa procjenom operacija TI i mogućim optimalnim metodama rada za svaki pojedinačni slučaj, kao i SOPO na kojim nema naznaka miniranosti i koje se smatraju sigurnim za korištenje odnosno koje se mogu otkazati.

U Izvještaju o NTI daje se jasna i jednoznačna ocjena za procjenu rizika od mina i izrađuje se Operativni plan za svaku pojedinačnu ciljanu i/ili sistematsku istragu. Šef RU/K svojim potpisom potvrđuje kompletan Izvještaj o NTI.

8.5. OTKAZIVANJE SOPO U TOKU NTI

Ukoliko prikupljene informacije pokazuju da na djelovima SOPO nema naznaka miniranosti i ukoliko nema indicija da bi istrage na susjednim površinama mogle ukazati na minsku opasnost na ovim površinama ista se može otkazati prije upotrebe tehničkih metoda.

Ako su uloženi svi razumni naponi za pronalaženje dokaza miniranosti a dokazi nisu pronađeni, SOPO se može otkazati a sve uložene napore potrebno je dokumentovati u Izvještaju o MSP-u.

Za površine otkazane prije TI, osnov za otkazivanje se može obrazložiti sa informacijama o nepostojanju mina kao što su:

- izjava učesnika miniranja na širem lokalitetu da na lokaciji nije vršeno miniranje
- površina paljena i na njoj nije bilo eksplozija
- lokacija se intenzivno koristi bez pronalazaka mina, nesreća ili incidenata
- površina na kojoj je izvršen prokres ili gola sječa od strane elektroprivrede, šumarije i drugih subjekata bez eksplozija i pronalazaka mina
- povremeno korištenje lokacije bez bojazni o postojanju mina

Otkazivanje SOPO u toku NTI navodi se u Izvještaju o MSP-u i grafički se prikazuje na topografskoj, katastarskoj ili orto-foto podlozi.

8.6. ODREĐIVANJE POVRŠINE ZA CILJANU I SISTEMATSKU ISTRAGU

Prikupljene informacije o miniranosti se prema Standardu za PMA - Poglavlje 2. dijele na direktne i indirektne dokaze koji mogu biti lokacijski određeni ili lokacijski neodređeni.

8.6.1. CILJANA ISTRAGA

Ukoliko je informacija o miniranosti takva da se dokaz miniranosti može precizno locirati na konkretnu površinu (lokacijski određeni dokazi), u Operativnom planu se ovakva površina određuje za ciljanu istragu.

Poligon za ciljanu istragu se određuje na način da se na katastarskoj ili ortofoto podlozi ucrtta poligon u kojem se na osnovu svih informacija procjenjuje postojanje minskog polja i ne definiše se sa koordinatama prelomih tačaka. Oblik poligona za ciljanu istragu se formira na način da se uzme u obzir raspored mina u minskom polju koje je predmet ciljane istrage.

Procjena minimalne i maksimalne površine, koja se planira raditi tehničkim metodama, treba da obuhvati procjenu sa koliko će se tretirane površine pronaći konkretno minsko polje radnim stazama i isto očistiti. Obzirom da se poligonom za ciljanu istragu određuje samo pozicija minskog polja i ne definiše se koordinatama prelomnih tačaka, sama površina poligona nije relevantna prilikom određivanja minimalne i maksimalne površine za ciljanu istragu.

Pravac ulaska u ciljanu istragu, odnosno pravac vođenja radnih staza, se određuje na način da se na najpogodniji i najefikasniji način dođe do minskog polja. Pravac ulaska u Operativnom planu treba planirati prema poznatim orijentirima iz minskog zapisnika ili orijentirima prema izjavi informatora. Ukoliko postoji precizna informacija o pronalasku mina, uklanjanju mina, incidentu, nesreći i sl., pravac ulaska odrediti tako da se operacije na terenu i vođenje radnih staza usmjeri prvo na to mjesto. Dalji pravac istrage na terenu će zavisiti od potvrde dokaza miniranosti. Na ovaj način bi se na najefikasniji način pronašlo minsko polje a izbjeglo pretjerano i nepotrebno vođenje radnih staza.

Izviđački tim na terenu treba da odredi i obilježi najmanje jedno mjesto ulaska u ciljanu istragu metalnom bolcnom ili znakom hitnog obilježavanja. Mjesto ulaska na terenu je početak vođenja radne staze prema minskom polju i prilikom njegovog određivanja treba da se vodi računa o konfiguraciji terena, sigurnosnim distancama i ostalim uslovima da deminerski tim sigurno i neometano radi u radnim stazama.

Prilikom određivanja neke površine za ciljanu istragu neophodno je predložiti metodu rada ili kombinaciju metoda rada vodeći računa da predložena metoda ne uništi dokaze miniranosti (mjesto eksplozije, rupe nakon uklanjanja mina i sl.) koji su neophodni za pozicioniranje dokaza miniranosti.

8.6.2. SISTEMATSKA ISTRAGA

Ako se informacija o miniranosti ne može precizno locirati (lokacijski neodređen dokaz) nego se odnosi na šire područje u Operativnom planu se ovakva površina određuje za sistematsku istragu.

Poligon za sistematsku istragu se određuje na način da se na katastarskoj ili ortofoto podlozi ucrtta poligon u kojem se na osnovu svih informacija procjenjuje postojanje dokaza miniranosti i ne definiše se sa koordinatama prelomih tačaka. Ukoliko je to moguće, oblik poligona za sistematsku istragu se formira na način da se uzme u obzir raspored mina u minskom polju koje je predmet sistematske istrage.

Procjena minimalne i maksimalne površine u sistematskoj istrazi se određuje na isti način kao i u ciljanjoj istrazi. Razlika je jedino u tome što će biti potrebno voditi više radnih staza kako bi se locirao dokaz miniranosti u odnosu na ciljanu istragu u kojoj su poznate karakteristike minskog polja.

Pravac/pravci ulaska u sistematsku istragu, odnosno pravac/pravci vođenja radnih staza, se određuje na način da se na najpogodniji i najefikasniji način dođe do dokaza miniranosti. Pravac ulaska u Operativnom planu treba planirati prema dokazima miniranosti koji je predmet sistematske istrage.

U Operativnom planu se daje plan aktivnosti kako će se na efikasan način pronaći dokaz miniranosti vodeći računa o karakteristikama dokaza miniranosti, linijama razdvajanja, položaju rovova, bunkera, tranšea, geografiji terena, informacijama koje postoje u okruženju i sl. Obzirom na prikupljene informacije i specifičnosti vezane za informacije o miniranosti, u ovom planu je potrebno naglasiti koji djelovi SOPO, (djelovi poligona za sistematsku istragu) se trebaju prvi pregledati jer informacije, geografija terena, način ratovanja i sl., ukazuju da bi se dokaz miniranosti mogao naći baš na tom djelu površine. Takođe, opisati i djelove SOPO koji će se nakon toga raditi ukoliko se na prethodnim ne pronađu dokazi miniranosti. U planu aktivnosti za sistematsku istragu potrebno je opisati plan vođenja radnih staza, da li će se voditi više radnih staza prema dokazu miniranosti, sa kolikim razmakom između tih staza ili će se u SOPO ući sa jednom stazom do određene mikrolokacije na kojoj će se pretraga nastaviti radnim stazama u obliku lepeze ili sa radnim stazama sa manjim rastojanjem između njih, a sve u cilju što efikasnijeg pronalaska dokaza miniranosti.

Plan ovih aktivnosti se daje opisno u Operativnom planu i treba da sadrži sve potrebne detalje koji će doprinjeti efikasnijem pronalasku dokaza miniranosti u sistematskoj istrazi.

Mjesto ulaska i način obilježavanja mjesta ulaska u sistematsku istragu se određuje kao i u ciljanoj istrazi.

8.7. LOKACIJE SA KASETNOM MUNICIJOM

Ukoliko se u toku NTI prikupe informacije da je na površinu MSP-a ispaljena kasetna municija iz lakog protivpješadijskog naoružanja potrebno je sačiniti operativni plan za sistematsku istragu na kojoj se očekuje samo kasetna municija. Poligon za sistematsku istragu, određuje se prema prikupljenim informacijama o mjestu ispaljivanja kasetne municije, konfiguracije terene i dometu ispaljene kasetne municije.

Kada se kasetna municija ispaljena iz lakog protivpješadijskog naoružanja nalazi na površinama na kojoj su postavljena minska polja, dakle na površinama gdje je već definisana ciljana ili sistematska istraga prioritet u realizaciji se daje ciljanoj ili sistematskoj istrazi u kojima se očekuju mine. Ovo znači da uklanjanje kasetne municije ispaljene iz lakog protivpješadijskog naoružanja počinje nakon identifikacije i čišćenja minirane površine i nakon uzorkovanja očišćene i redukovane površine (na mine), odnosno kada je sa površine koja se tretira uklonjena sva opasnost od postojanja mina. Uklanjanje kasetne municije ispaljene iz lakog protivpješadijskog naoružanja dato je u Poglavlju XVI Standard za uklanjanje kasetne municije.

Ako u toku NTI-a nisu dobivene informacije o postojanju kasetne municije ispaljene iz lakog protivpješadijskog naoružanja a kada se kasetna municija ili njeni djelovi pronađu u toku TI i čišćenja, ponovo se radi NTI i vrši se dopuna operativnog plana sa novom sistematskom istragom na kasetnu municiju kako je prethodno opisano.

Ako prikupljene informacije na MSP-a ukazuju na kontaminiranost kasetnom municijom za koju postoji zona djelovanja postupiti prema Standardu za uklanjanje mina i NUS-a u Bosni i Hercegovini Poglavlje XVI.

8.8. IZRADA IZVJEŠTAJA O NTI

Informacije koje su se prikupile u toku NTI upisuju se u set dokumenata koji čine Izvještaj o NTI.

Izvještaj o NTI se sastoji od:

- Izvještaj o MSP-u (Prilog 9)
- Analitička podloga (Prilog 5)
- Operativni plan za TI (Prilog 10)
- Karta MSP-a
- Prilozi

Izveštaj o NTI izrađuje viši samostalni referent za planiranjem sa izviđačkim timom. Šef RU/K, nakon izvršene analize i ocjene kvaliteta, potvrđuje kompletan Izveštaj o NTI.

O prikupljenim informacijama u toku NTI i Izveštaju o NTI viši samostalni referent za planiranje upoznaje stručnog saradnika za kontrolu kvaliteta/inspektor i više referente za kontrolu kvaliteta. Prijedlozi i sugestije, kao i stečena iskustva i saznanja sa terena, prilikom ranije realizacije protuminskih akcija na lokalitetu MSP-a, koja imaju stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor ili viši referenti kontrole kvaliteta, trebaju se uzeti u obzir. Ovakvom razmjenom informacija osigurava se upoznavanje svih uposlenih u RU/K sa minskom situacijom na MSP-u.

Nakon završenih svih aktivnosti NTI na MSP-u šef RU/K organizuje sastanak sa lokalnom zajednicom u cilju prezentovanja rezultata NTI i izveštaja o NTI i sačinjava zapisnik o održanom sastanku.

Reizviđanje MSP-a se vrši prije početka operacija TI ukoliko je od izrade Izveštaja o NTI prošlo više od godinu dana ili ukoliko se procjeni potreba za reizviđanjem. Reizviđanje MSP-a RU/K radi na osnovu Naloga o NTI koji izdaje Ured/Kancelarija BHMACH-a. Ured/Kancelarija BHMACH-a izdaje Nalog za reizviđanje MSP-a na osnovu zahtjeva donatora ili druge zainteresovane strane za realizaciju protuminskih akcija na MSP-u, kao i na osnovu pismenog obavještenja RU/K o potrebi za reizviđanje.

Izveštaj o NTI se u Uredu/Kancelariji unosi u bazu podataka i predstavlja osnov za izradu projektne dokumentacije za provođenje protuminski akcija na MSP-u. Na osnovu podataka unešenih u bazu podataka, iz baze podataka se generiše Projekat za provođenje protuminskih akcija na minski sumnjivoj površini.

8.8.1. Analitička podloga

Analitička podloga je tabelarni pregled svih informacija koje se prikupljaju i analiziraju u toku NTI. Analitičkom poglogom su obuhvaćene informacije koje se nalaze u bazi podataka BHMACH-a, informacije koje su prikupljene u ranijim aktivnostima i nove informacije prikupljene na terenu. Forma analitičke podloge data je u Prilogu 5.

Informacije o miniranosti sa potrebnim analizama u analitičkoj podlozi odnose se na:

- informacije o ranije provedenim aktivnostima na datom MSP-u (pripremljeni projekti, očišćene i tehnički izviđene površine)
- informacije o miniranosti (minski zapisnici, vojno uklanjanje mina, nesreće i incidenti, informacije dobijene od informatora)

U toku NTI se vrši kontinuirano ažuriranje analitičke podloge nakon provedenih pojedinačnih aktivnosti NTI.

Informacije iz baze podataka, koje su se prikupile i analizirale prije izlaska na teren, moraju biti sadržane u analitičkoj podlozi i mora biti naznačeno kako će se obraditi tokom terenskog rada. (Primjer 1: Ako je neki zapisnik potrebno identifikovati na terenu navesti šta je potrebno za njegovu identifikaciju - pomoću informatora ili prepoznavanjem orijentira sa zapisnika. Primjer 2: Ukoliko je neko minsko polje djelimično uklonjeno kroz ranija

čišćenja i tehnička izviđanja i analiza pokaže da se ostatak minskog polja nalazi u MSP-u to mora biti vidljivo u analitičkoj podlozi i naznačeno da će ta informacija biti predmet provjere tokom terenskog rada).

Informacije iz baze podataka BHMACH-a za dati MSP izviđačkom timu dostavlja viši samostalni referent za planiranje. RU/K se pismeno obraća Odsjeku za upravljanje protuminskim akcijama za informacije iz baze podataka koje su potrebne za dati MSP, a koje do sada nisu unešene u bazu podataka ili ne postoji način da budu unešene u bazu podataka. Odsjek za upravljanje protuminskim akcijama dostavlja podatke koje se nalaze u arhivi BHMACH-a, a ukoliko neka od traženih informacija ne postoji u arhivi BHMACH-a o tome ih pismeno obavještava. Pisana dokumentacija o nevedenom je sastavni dio Priloga uz Izvještaj o NTI (dato u tački 8.8.4.).

Analitičku podlogu izrađuje izviđački tim uz nadzor višeg samostalnog referenta za planiranje. Viši samostalni referent za planiranje i izviđački tim svojim potpisom potvrđuju da su u analitičkoj podlozi obuhvaćene i analizirane sve dostupne informacije iz baze podataka i arhive BHMACH-a. U analizi realizovanih projekata tehničkog izviđanja i čišćenja učestvuje stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i potpisuje u analitičkoj podlozi. Šef RU/K svojim potpisom potvrđuje kompletnost analitičke podloge.

Ovako formirana Analitička podloga dostavlja se u elektronskoj formi na ocjenu KK.

Kada se u toku terenskog rada neka informacija sadržana u analitičkoj podlozi potvrdi, koriguje ili utvrdi da nema rizika nastali zaključak se također upisuje u analitičku podlogu. Svaka nova informacija prikupljena u toku terenskog rada se također bilježi u analitičku podlogu. Informacije koje se dobijaju u toku terenskog rada trebaju se kontinuirano upisivati u analitičku podlogu.

Ako je dokaz miniranosti predmet ciljane ili sistematske istrage podatak sa brojem i nazivom ciljane ili sistematske istrage se upisuje u analitičku podlogu nakon završetka operativnog plana.

Za minske zapisnike, koji nemaju skicu i broj mina u bazi podataka, treba uraditi analizu na način da se još jednom provjeri da li u arhivi BHMACH-a imaju skicu ili druge podatke i ako nemaju, za iste nakon provedenog TI na MSP-u treba inicirati promjenu statusa u bazi podataka odnosno uklanjanje.

Za minske zapisnike, koji nemaju skicu ali u bazi podataka imaju naveden broj mina, treba uraditi analizu na način da se još jednom provjeri da li u arhivi BHMACH-a imaju skicu ili druge podatke i ako nemaju, iste tretirati na način da se na osnovu analize kompletne minske situacije izvrši pozicioniranje minskog zapisnika u neku od istraga u zoni miniranja na MSP-u.

Minske zapisnike, koji imaju skicu, ali se u toku NTI ne mogu identifikovati, iste tretirati na način da se na osnovu analize kompletne minske situacije izvrši pozicioniranje minskog zapisnika u neku od istraga na MSP-u. Prilikom realizacije TI na MSP-u uložiti dodatne napore na identifikaciji i pozicioniranju ovih zapisnika.

Za sve druge situacije vezane za nekompletne minske zapisnike, koje nisu regulisane ovim SOP-om, regionalni uredi će analizirati svaki minski zapisnik pojedinačno i

samostalno će donijeti odluku o postupanju sa istim. Analizu vršiti povezivanjem sa drugim relevantnim izvorima minske opasnosti za to područje.

Konačna analitička podloga se dostavlja uz Izvještaj o NTI.

8.8.2. Operativni plan za TI

Operativni plan za TI se izrađuje za svaku pojedinačnu CI i SI.

Prilozi za svaki pojedinačni operativni plan su :

- karta CI/SI
- fotografija mjesta ulazaka
- minski zapisnik
- intervjui na osnovu kojih je napravljena CI/SI

Karta CI/SI je kartografski prikaz predmetne CI ili SI sa pregledom informacija unutar i van CI/SI iz baze podataka, na datum izrade karte. Izrađuje se na katastarskoj ili ortofoto podlozi za svaku pojedinačnu CI/SI. U izuzetnim slučajevima ako nepostoji katastarska ili ortofoto podloga, karta se može uraditi na topografskoj podlozi.

Karta CI/SI sadrži:

- SOPO (poligone objediniti/spojiti)
- poligon za CI/SI
- mjesto/mjesta ulaska u CI/SI
- pravac ulaska
- pristupni put
- tehnički izviđene površine
- očišćene površine
- pronađene mine
- minske nesreće i incidenti
- hitno obilježavanje
- minski zapisnik
- tranšea
- tačkasti elementi linije konfrontacije (bunker, protivoklopni rov, protivpješadijski rov, zemunica, osmatračnica, porušen objekt).

Karta treba da sadrži legendu u kojoj su navedeni svi sadržaji karte, razmjera karte, koordinate mjesta ulaska i datum izrade. Na karti treba jasno istaći brojeve (ID) incidenata, minskih zapisnika i ulaza uz karografski znak. Karta se izrađuje u formatu A4 ili A3, u razmjeri 1:1000, 1:2500 ili 1:5000 prema radnom prostoru (workspace) karte sa legendom, koji je izradio Odsjek za upravljanje protuminskim akcijama. Od navedenih razmjera može se odstupiti u slučaju da CI/SI nije moguće prikazati na navrđenim formatima.

Kartu izrađuje viši referent za izviđanje a potpisuje šef RU/K.

8.8.3. Karta MSP-a

Karta MSP-a je kartografski prikaz predmetnog MSP sa pregledom CI/SI i informacijama o površinama oko MSP-a iz baze podataka, na dan izrade karte. Izrađuje se na topografskoj podlozi razmjere 1:25000, 1:50000 ili 1:200000. Podloge karte razmjere 1:200000 se koristi u slučaju da se MSP proteže na području cijele opštine ili velikog dijela opštine.

Karta MSP-a sadrži:

- granica MSP
- SOPO (poligone objediniti/spojiti)
- otkazana SOPO u toku NTI
- poligon za CI/SI
- linije konfrontacije
- tehnički izviđene površine
- očišćene površine
- vraćena površina
- granica općine

Karta treba da sadrži legendu u kojoj su navedeni svi sadržaji karte, koordinate MSP-a (zbog preglednosti koordinate se mogu navesti u zasebnom dokumentu potpisanom od strane šefa RU/K), razmjera karte i datum izrade. Na karti treba jasno istaknuti broj (ID) CI/SI - boja fonta crvena sa žutom podlogom (Box). Karta se izrađuje u formatu A3 ili A2, u razmjeri 1:10000, 1:25000, 1:50000, 1:75000 ili 1:100000 prema radnom prostoru (workspace) karte sa legendom, koji je izradio Odsjek za upravljanje protuminskim akcijama.

Kartu izrađuje viši referent za izviđanje a potpisuje je šef RU/K.

8.8.4. Prilozi

Uz Izvještaj o NTI-u se dostavljaju različiti zapisi koji dokumentuju aktivnosti urađene u toku NTI, kao na primjer:

- Izvještaji sa održanih sastanaka sa lokalnom zajednicom i drugim subjektima
- Izvještaji o korekciji i uklanjanju minskih zapisnika
- Izvještaji o dostavi novih zapisnika na unos u bazu podataka
- Izvještaji o minskim nesrećama i incidentima
- Zapisnici o prikupljenim podacima u toku NTI primjenom intervjua koji su vođeni sa osobama koje su dale bilo kakve informacije o postojanju ili nepostojanju mina a koji nisu sastavni dio priloga uz operativni plan za CI/SI a bitni su za kompletnu minsku situaciju
- Zapisnici o prikupljanju informacija a koje nisu rezultirale dokazima miniranosti
- Ostali izvještaji, zapisi ili bilo koja pisana dokumentacija koja se odnosi na MSP
- Izvještaji timova za ocjenu kvaliteta NTI.

8.9. PRIKUPLJANJE I ANALIZA INFORMACIJA U TOKU TI

NTI je neprekidan dio procesa vraćanja površine pod čijim okriljem se odvijaju TI i čišćenje, na način da se sve informacije prikupljene u toku TI i čišćenja vraćaju u NTI gdje se analiziraju i služe za donošenje odluka o daljem toku aktivnosti.

Operacije TI i čišćenja na MSP-u provodi deminerska organizacija prema usaglašenom izvedbenom planu.

Nadzor nad provođenjem operacija TI i čišćenja vrši BHMACH.

Sve dok nema novih dokaza miniranosti ili potrebe za donošenjem odluka u okviru NTI o daljem toku TI, nadzor i praćenje TI i čišćenja vrši stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor sa višim referentima za kontrolu kvaliteta nadležnog RU/K.

Kada se pojavi novi dokaz miniranosti ili potreba za donošenjem odluka u okviru NTI o daljem toku TI, takve odluke donose stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i viši samostalni referent za planiranje uz saglasnost šefa RU/K. Ove odluke se evidentiraju u dnevni izvještaj za CI/SI (prilog 11).

8.9.1. Uloge stručnog saradnika za kontrolu kvaliteta/inspektora i višeg referenta za kontrolu kvaliteta u NTI u toku TI i čišćenja

Osiguranje i kontrola kvaliteta provođenja operacija TI i čišćenja su propisani Standardom za PMA i SOP-om BHMACH-a za PMA poglavlje eksterni monitoring a provodi ih stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor sa višim referentima za kontrolu kvaliteta nadležnog RU/K.

Osim parametara kvaliteta koji se evidentiraju u zapisnik o provođenju monitoringa na deminerskom radilištu, viši referenti kontrole kvaliteta kontrolišu i to da li se operacije TI i čišćenja provode u skladu sa usaglašenim izvedbenim planom i izvještavaju o rezultatima TI i čišćenja na pojedinim CI/SI. To uključuje informacije o dostignutoj površini radnih staza po metodama rada za svaku pojedinačnu CI/SI, o pronađenim minama i drugim naznakama miniranosti za svaku pojedinačnu CI/SI. Viši referent kontrole kvaliteta analizira, prati i daje upute u cilju identifikacije dokaza miniranosti u toku TI i čišćenja (određivanje toka radnih staza u cilju sigurnog i efikasnog lociranja dokaza miniranosti). Informacije koje se odnose na NTI evidentira u dnevni izvještaj CI/SI.

Stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor može odobriti sljedeća odstupanja od izvedbenog plana:

- Korištenje resursa deminerske organizacije koji nisu predviđeni izvedbenim planom (detektori, mašine, prege)
- Angažovanje operativnog osoblja deminerske organizacije koje nije predviđeno izvedbenim planom.
- Preraspodjelu operativnog osoblja deminerske organizacije na pojedinim lokacijama za CI/SI.
- Promjenu metoda rada na pojedinim lokacijama za CI/SI.
- Promjenu mjesta ulaska u SOPO/POPO za datu CI/SI
- Odobrenje dodatnog mjesta ulaska u SOPO/POPO za datu CI/SI
- Promjenu toka radne staze za pristup poligonu za CI/SI

Stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor donosi odluku o odstupanjima od izvedbenog plana uz obavezno navođenje razloga za dato odstupanje pri čemu uvijek mora voditi računa da odobrena odstupanja ne smiju ugroziti osnovnu svrhu TI a to je sigurno i efikasno lociranje na terenu dokaza miniranosti, koji je osnova za datu CI/SI. Pored toga, odobrena odstupanja ne smiju ugroziti sigurnost osoblja uključenog u provođenje operacija TI i čišćenja i nadzor nad tim operacijama, niti smiju negativno uticati na kvalitet operacija TI i čišćenja. Odobrena odstupanja viši referent za kontrolu kvaliteta evidentira u zapisniku o provođenju monitoringa.

Da bi mogli kvalifikovano donositi ovakve odluke stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i viši referenti za kontrolu kvaliteta moraju biti do detalja upoznati sa operativnim planom za dati MSP i izvedbenim planom deminerske organizacije. To znači da za svaku pojedinačnu CI/SI moraju znati koji dokaz miniranosti se traži i kako je planirano da se on locira na terenu.

Stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor u saradnji sa višim referentom za kontrolu kvaliteta i po potrebi u saradnji sa višim samostalnim referentom za planiranje a na osnovu prijedloga deminerske organizacije određuje granice površine za čišćenje.

Pored provođenja operacija TI i čišćenja deminerska organizacija je obavezna da uspostavi kontakt sa lokalnim stanovništvom. Ukoliko kroz te kontakte dođe do novih informacija o dokazima miniranosti iste je obavezna proslijediti BHMACH-u. Kada stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor ili viši referenti za kontrolu kvaliteta dobiju ovakvu informaciju od deminerske organizacije ili sami dođu do takve informacije, obavezni su istu evidentirati u dnevni izvještaj CI/SI i sa njom upoznati višeg samostalnog referenta za planiranje.

Informacija koja iz drugog izvora dodatno potvrđuje neki dokaz miniranosti, koji je već obrađen u operativnom planu, se ne smatra novim dokazom miniranosti. Ovakve informacije treba evidentirati i analizirati jer mogu dati nove informacije o postojećem dokazu miniranosti (preciznija lokacija, orijentiri, broj mina, tip mina) koje mogu zahtijevati korekcije u izvedbenom planu.

8.9.2. Uloge višeg samostalnog referenta za planiranje i višeg referenta za izviđanje u NTI u toku TI

Viši samostalni referent za planiranje prati dnevne izvještaje CI/SI i zapisnike o provođenju monitoringa i ostvaruje redovan kontakt sa stručnim saradnikom za kontrolu kvaliteta/inspektor i sa višim referentima za kontrolu kvaliteta, te na taj način ostvaruje uvid u provođenje operacija TI i čišćenja na MSP-u.

U slučaju da procjeni da za to postoji potreba viši samostalni referent za planiranje može uputiti višeg referenta za izviđanje radi uvida u provođenje operacija TI i čišćenja na terenu ili sam može otići na teren. Prilikom terenskog rada uvidom u provođenje operacija TI i čišćenja viši referent za izviđanje evidentira sve informacije i odluke donesene u NTI u dnevni izvještaj za CI/SI.

Situacije u procesu TI i čišćenja u kojima odluku donosi viši samostalni referent za planiranje po potrebi izlaskom na teren višeg referenta za izviđanje ili lično:

- a. Pronalazak neočekivane mine u procesu TI ili čišćenja.
(*Pod neočekivanom minom se podrazumjeva mina koja se obzirom na tip mine ili na mjesto gdje je pronađena ili na raspored u kom je pronađena nije očekivala prema operativnom planu na datoj CI/SI*)
- b. Novi dokaz miniranosti za dati MSP.
- c. Dostignuta maksimalno planirana čišćena površina kroz radne staze a nije lociran dokaz miniranosti.

8.9.3. Pronalazak neočekivane mine u procesu TI ili čišćenja

U slučaju pronalaska neočekivane mine određuje se površina za čišćenje oko te mine, na način da se otkriju susjedne mine ako postoje, uzimajući u obzir sve okolnosti date lokacije (tip mine, lokaciju mine, način ratovanja u okruženju, način minskog zaprečavanja u okruženju itd.).

Nakon toga se u NTI analiziraju novodobivene informacije u kontekstu svih prethodno prikupljenih informacija i pokušavaju pronaći nove informacije koje će objasniti neočekivanu minu.

Ovo prikupljanje novih informacija može uključiti i pozivanje informatora za datu CI/SI ako se CI/SI zasniva na informaciji od strane tog informatora.

Obzirom na sve informacije iz prvobitnog plana i dodatno prikupljene informacije nakon pronalaska neočekivane mine može se odrediti dodatna površina za čišćenje ili tehničko izviđanje.

Ukoliko se neočekivana mina može dovesti u vezu sa nekim od postojećih dokaza miniranosti (susjednu CI/SI) sve informacije vezane za to se evidentiraju u dnevni izvještaj za CI/SI.

Ukoliko se neočekivana mina ne može dovesti u vezu sa nekim od postojećih dokaza miniranosti, ona se tretira kao novi dokaz miniranosti a sve informacije vezane za to se evidentiraju u dnevni izvještaj.

8.9.4. Novi dokaz miniranosti za dati MSP

U slučaju novog dokaza miniranosti kroz proces NTI se vrši ponovna analiza svih informacija kako bi se utvrdilo da li novi dokaz miniranosti zahtjeva korekcije na ostalim dijelovima operativnog plana.

Ukoliko se novi dokaz miniranosti odnosi na lokaciju gdje su počele ili su planirane aktivnosti TI i čišćenja, daljnje aktivnosti se provode u okviru predmetne CI/SI.

Ukoliko se novi dokaz miniranosti odnosi na drugu lokaciju unutar MSP-a, potrebno je izvršiti dopunu operativnog plana na način da se doda nova lokacija za CI/SI, te da deminerska organizacija za istu izradi izvedbeni plan i usaglasi sa BHMACH-om. Dopuna operativnog plana dostavlja se na ocjenu KK.

8.9.5. Dostignuta maksimalno planirana čišćena površina kroz radne staze a nije lociran dokaz miniranosti (ovo nikako ne znači da se uvijek mora dostići maksimalno planirana površina)

U ovom slučaju potrebno je izvršiti ponovnu analizu svih dostupnih informacija kako bi se mogla donijeti odluka o daljem toku aktivnosti. U osnovi postoje tri moguće odluke: nastavak aktivnosti TI na započetoj lokaciji, otvaranje nove lokacije za CI/SI, završetak aktivnosti TI u vezi sa datim dokazom miniranosti.

- Ukoliko se zaključi da se dokaz miniranosti nalazi na lokaciji gdje je i započeta CI/SI a da još nije lociran, potrebno je odrediti na koji način će se nastaviti aktivnosti istrage na datoj lokaciji.
- Ukoliko se zaključi da dati dokaz miniranosti treba tražiti na drugoj lokaciji, potrebno je izvršiti izmjenu operativnog plana na način da se doda nova lokacija za CI/SI, te da deminerska organizacija za istu izradi izvedbeni plan i usaglasi sa BHMACH-om.
U ovom slučaju na početnoj lokaciji se definišu samo granice redukovane površine. Način određivanja redukovane površine opisan je ispod u dijelu „Lociran dokaz miniranosti, određene njegove granice i stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje“.
Na ovaj način su završene aktivnosti TI na lokaciji za CI/SI pa slijedi ocjenjivanje kvaliteta ove faze NTI.
- Ukoliko se zaključi da bi na osnovu do tada provedenih istraga dokaz miniranosti bio pronađen ako je zaista postojao, te da nema osnova za dalju istragu kako na započetoj tako ni na drugim lokacijama, takvu odluku treba opisno argumentovati u dnevnom izvještaju za CI/SI, i kasnije u završnom izvještaju za MSP. Drugim riječima zaključeno je da su upotrebljeni svi razumni naponi jer je uvođenje dodatnih resursa neopravdano u odnosu na očekivani rezultat.
U ovom slučaju na početnoj lokaciji se definišu samo granice redukovane površine. Način određivanja redukovane površine opisan je ispod u dijelu „Lociran dokaz miniranosti, određene njegove granice i stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje“.
Na ovaj način su završene aktivnosti TI na lokaciji za CI/SI pa slijedi ocjenjivanje kvaliteta ove faze NTI.

8.9.6. Dostignuta maksimalno planirana čišćena površina kroz radne staze, pronađen dokaz miniranosti ali nisu stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje

U ovom slučaju potrebno je izvršiti analizu svih informacija za datu CI/SI kako bi se osmislio najefikasniji način za određivanje granica površine za čišćenje, te precizirati na koji način će se nastaviti aktivnosti istrage na datoj lokaciji. Odluku o daljem toku aktivnosti donosi stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor.

8.9.7. Lociran dokaz miniranosti, određene njegove granice i stečeni uslovi za određivanje granica površine za čišćenje

U ovom slučaju stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor u saradnji sa višim referentom za kontrolu kvaliteta i po potrebi u saradnji sa višim samostalnim referentom za planiranje a na osnovu prijedloga deminerske organizacije određuje granice površine za čišćenje. Površina za čišćenje se određuje uvidom u dostignute granice i rezultate TI, na osnovu radne skice deminerske organizacije. Površina za čišćenje nije definisana koordinatama i nema određenu veličinu u m².

Ovdje treba voditi računa o odredbi standarda koja glasi „Operacije čišćenja treba posmatrati kao nastavak operacija TI, što između ostalog znači da su u toku TI već očišćene neke površine koje će biti dio površine za čišćenje.

Površina za čišćenje se određuje na način da budu obuhvaćene sve mine i lokacije aktiviranih mina. Udaljenost granice površine za čišćenje od lokacija krajnjih mina se određuje u zavisnosti od vrste mina, rasporeda postavljanja i ostalih okolnosti na konkretnoj lokaciji ali ne može da bude manja od 2 m. U slučaju da su dokazi miniranosti zasnovani na preciznim minskim zapisnicima sa više redova mina sa većim razmakom, površina za čišćenje se može odrediti i tako da obuhvata pojedinačne redove mina.

Konačne granice očišćene površine se određuju nakon završetka operacija TI i čišćena na datoj lokaciji za CI/SI.

Karta očišćene površine definisana je u Standardu za PMA Poglavlje 3. Kartu očišćene površine za datu CI/SI izrađuje deminerska organizacija u razmjeri maksimalne krupnoće 1:1000 na geodetskim podlogama ili najkrupnijoj razmjeri topografske karte sa koordinatama lomnih tačaka i mjestima i koordinatama nađenih mina sa vrstom mine. Karta treba da bude ovjerena od strane nadležne osobe deminerske organizacije i potpisana od strane višeg referenta za kontrolu kvaliteta i stručnog saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor nadležnog RU/K BHMACH-a.

Nakon završetka operacija čišćenja na datoj lokaciji za CI/SI određuje se granice redukovane površine.

Redukovana površina (m²) je definisana površina za koju je zaključeno da ne sadrži dokaze zagađenosti minama na osnovu provođenja tehničkog izviđanja SOPO i/ili POPO. Redukovana površina se određuje na način da obuhvati sve radne staze i prostor između radnih staza, za koji se na osnovu aktivnosti TI može zaključiti da nisu zagađene minama. Krajnje granice redukovane površine se određuju na krajnjim tačkama radnih staza u TI.

Viši referent za kontrolu kvaliteta izrađuje kartu redukovane površine koja je prilog izvještaja o redukovanoj površini, a potpisuje je stručni saradnik za kontrolu kvaliteta/inspektor i šef RU/K. Forma izvještaja o redukovanoj površini je data u Prilogu 13.

Karta redukovane površine za datu CI/SI sadrži redukovanu površinu i legendu u kojoj je naveden sadržaj karte, razmjera karte, koordinate redukovane površine i datum izrade. Karta se izrađuje u formatu A4 ili A3, u razmjeri 1:1000, 1:2500 ili 1:5000 na katastarskoj ili ortofoto podlozi za svaku pojedinačnu CI ili SI.

Po okončanju gore opisanog postupka vrši se ocjenjivanje kvaliteta ove faze NTI.

8.10. IZRADA ZAVRŠNOG IZVJEŠTAJA ZA MSP

Osnovna svrha završnog izvještaja je da osobama koje donose odluku o vraćanju površine na jednom mjestu i na pregledan način pokaže da su uloženi svi razumni naponi da se prikupe informacije o svim dokazima miniranosti na MSP-u, da se dokazi na terenu u cijelosti lociraju i da se opasnost, koju oni predstavljaju, ukloni.

Završni izvještaj za MSP (Prilog 12) sadrži:

- Opšte podatke za MSP
- Opis MSP-a
- Pregled dokaza miniranosti za MSP
- Rezultati rada na MSP
- Zaključak

Svi dokazi miniranosti iz operativnog plana trebaju biti opisani na način da se navede dovoljno informacija da se može zaključiti da su uloženi svi razumni naponi da je taj dokaz u cijelosti lociran i da je opasnost koju on predstavlja uklonjena.

Ukoliko se u toku NTI prije upotrebe tehničkih metoda za minske zapisnike, minske nesreće i incidente ili druge dokaze miniranosti argumentovano zaključi da ne predstavljaju opasnost i da se mogu ukloniti, navodi se obrazloženje zašto ne predstavljaju opasnost pa su se kao takavi mogli ukloniti.

Svi novi dokazi miniranosti do kojih se došlo u periodu izvođenja operacija TI i čišćenja (kako oni do kojih se došlo pomoću tehničkih metoda tako i oni do kojih se došlo kroz NTI u toku TI i čišćenja) treba da budu opisani sa obrazloženjem koje će pružiti dovoljno informacija da se može zaključiti da je taj dokaz u cijelosti lociran i da je opasnost koju on predstavlja uklonjena.

Svaki dokaz miniranosti treba pojedinačno opisati. Ukoliko je informacija o istom dokazu miniranosti prikupljena odnosno potvrđena iz više različitih izvora (minski zapisnik, intervju i sl.) smatra se i opisuje se kao jedan dokaz miniranosti.

Za svaki dokaz miniranosti treba dati jasno obrazloženje načina lociranja dokaza miniranosti i načina uklanjanja opasnosti koju taj dokaz predstavlja.

Uz završni izvještaj o MSP-u RU/K izrađuje kartu vraćene površine. Karta vraćene površine sadrži obuhvat vraćene površine, SOPO u okruženju MSP-a i legendu u kojoj su navedeni svi sadržaji karte, razmjera karte, koordinate vraćene površine (zbog preglednosti koordinate se mogu navesti u zasebnom dokumentu potpisanom od strane šefa RU/K) i datum izrade. Karta se izrađuje u formatu A3 u razmjeri 1:10000, 1:25000, 1:50000, 1:75000 ili 1:100000 na topografskoj podlozi razmjere 1:25000 ili 1:50000.

Ako se dio SOPO ili POPO nije mogao vratiti krajnjem korisniku (ove površine se obilježavaju znakovima hitnog obilježavanja), te površine i znakove hitnog obilježavanja je potrebno prikazati na karti vraćene površine.

Kartu vraćene površine izrađuje viši referent za kontrolu kvaliteta a potpisuje je šef RU/K. Završni izvještaj za MSP izrađuju viši samostalni referent za planiranje i stručni saradnik sa kontrolu kvaliteta/inspektor u saradnji sa izviđačkim timom i višim referentom za

kontrolu kvaliteta. Sveobuhvatnost informacija unesenih u završni izvještaj o MSP-u svojim potpisom potvrđuje šef RU/K.

Završni izvještaj se dostavlja na ocjenu KK.

8.10.1. Prihvatanje završnog izvještaja za MSP

Glavni učesnici u procesu vraćanja površine MSP-a su BHMACH, deminerska organizacija koja je provodila TI i čišćenje na MSP-u i lokalna zajednica (opština).

Završni izvještaj BHMACH-a na jednom mjestu i na pregledan način prikazuje sve dokaze miniranosti, koji su obrađeni u procesu vraćanja površine a odnose se na MSP, kao i način na koji su ti dokazi locirani na terenu i način na koji je uklonjena opasnost koju su predstavljali.

Nakon ocjene KK završnog izvještaja za MSP, RU/K BHMACH-a upoznaje predstavnike lokalne zajednice/opštine i deminerske organizacije sa sadržajem završnog izvještaja i svim provedenim aktivnostima u procesu vraćanja površine. Zapisnici sa sastanaka sa listom prisutnih dostavljaju se Uredu/Kancelariji uz potpisane Izjave o prihvatanju završnog izvještaja za MSP (Prilog 14).

RU/K priprema Izjavu o prihvatanju završnog izvještaja za MSP.

Potpisivanjem ove izjave BHMACH, deminerska organizacija i lokalna zajednica potvrđuju zajedničko aktivno učešće u procesu vraćanja površine za dati MSP, izjavljuju da su upoznati sa sadržajem završnog izvještaja i da su Završnim izvještajem obuhvaćene sve poznate informacije o miniranosti, te da u trenutku potpisivanja izjave nemaju nikakvih informacija o miniranosti ili sumnji na miniranost koje se odnose na dati MSP a koje nisu obuhvaćene Završnim izvještajem.

9. PRIPREMA PROJEKTA DEMINIRANJA PO POSEBNOM ZAHTJEVU I PROGLAŠENJE POVRŠINE BEZ UTVRĐENOG RIZIKA

Ukoliko se NTI radi po posebnom zahtjevu pravnog ili fizičkog lica, a zbog prioriteta uklanjanja minske opasnosti se ne može rješavati u sklopu kompletnog MSP-a, za takvu lokaciju se nakon provedenih aktivnosti prikupljanja, provjere i analize prikupljenih podataka i procjene rizika pristupa izradi izvještaja o NTI GI 1 i/ ili GI 1A (Prilog 16 i 17).

Pod posebnim zahtjevom podrazumjevaju se sljedeće lokacije:

- Područja masovnih grobnica gdje se deminiranje vrši po zahtjevu Instituta za nestale osobe ili po zahtjevu pravosudnih organa.
- Područja avionskih nesreća, požara, poplava i drugih nesreća gdje je deminiranje neophodno radi zaštite i spašavanja ljudi i imovine, kada se to vrši po zahtjevu nadležnih državnih organa.
- Vojna područja, po zahtjevu Ministarstva odbrane gdje deminiranje vrše deminerski timovi Oružanih snaga BiH
- Projekti deminiranja koji su sastavni dio nekog većeg investicijskog projekta, gdje deminiranje finansira sam investitor.
- Ciljani projekti deminiranja za osigurana sredstva po bilo kom osnovu.

U izvještaju o NTI daje se jasna i jednoznačna klasifikacija izviđene površine shodno dokazima miniranosti.

Ukoliko se u toku NTI ustanovi da se na predmetnu površinu odnose direktni ili indirektni dokazi miniranosti izrađuje se izvještaj o NTI GI 1A sa priložima 1, 2 i 3 odnosno priprema se projekat za deminiranje (čišćenje ili tehničko izviđanje). Za površine na koje se odnose direktni lokacijski određeni dokazi planira se operacija čišćenja a za površine na koje se odnose indirektni ili lokacijski neodređeni dokazi planira se operacija tehničkog izviđanja.

Ako se izvještajem o NTI ne obuhvata cjelokupna POPO u izvještaju o NTI se naznačava obilježavanje susjedne SOPO/POPO postavljanjem znakova trajnog obilježavanja.

SOPO za koju prikupljene informacije ukazuju da ne postoji minska opasnost može se otkazati u skladu sa tačkom 8.5. Otkazivanje SOPO u toku NTI.

Ukoliko se NTI vrši na površini koja se nalazila između linija konfrontacije ili je bila obuhvaćena ratnim dejstvima a u toku NTI se ustanovi da se na predmetnu površinu ne odnose direktni ili indirektni dokazi miniranosti predmetna površina se može klasificirati kao površina bez utvrđenog rizika od mina ako su ispunjeni sljedeći kriteriji, koji ne trebaju biti kumulativno zadovoljeni:

- U bazi BHMACH-a ili iz drugih izvora nema zapisnika o miniranju
- Izjava učesnika miniranja da na lokaciji nije vršeno miniranje
- U bazi BHMACH-a ili iz drugih izvora nema informacije o žrtvi od mine
- U bazi BHMACH-a ili iz drugih izvora nema zabilježenih minskih nesreća ili incidenata
- Na terenu je vidljivo ili postoji izjava svjedoka da je površina paljena iza rata i na istoj nije bilo eksplozija
- Na trenu ne postoje oznake miniranosti ili drugi dokazi miniranosti
- Površina se koristi jednu godinu sa uznemiravanjem tla od minimalno 10 cm u dubinu od strane mještana ili vlasnika (orano ili prekopavano zemljište) bez nesreća i incidenata
- Površina korištena od strane mještana ili vlasnika minimalno dvije godine za košenje i intenzivnu ispašu bez nesreća i incidenata
- Površina sa tvrdom podlogom (betonske, asfaltne, kamene,), kod koje nije vidljivo narušavanje strukture
- Površina na kojoj je izvršen prokres ili gola sječa od strane elektroprivrede, šumarije i drugih subjekata bez eksplozija i pronalazaka mina

Za površinu bez utvrđenog rizika izrađuje se izvještaj o NTI GI 1 sa prijedlogom šefa RU/K Šefu Ureda/Kancelarije za izdavanje Stručnog mišljenja za površinu bez utvrđenog rizika (Prilog 4).

Izvještaj o NTI sadrži sljedeće:

- popunjen obrazac GI-1, ukoliko je površina bez utvrđenog rizika
- popunjen obrazac GI-1A sa priložima 1,2 i 3, ukoliko je utvrđena rizičnost
- zapisnike o obavljenim informativnim intervjuima sa kontakt osobama
- fotografiju koja najvjernije oslikava predmetnu površinu

- kartu na katastarskoj podlozi sa informacijama o površinama oko predmetne lokacije iz baze podataka i pregledom koordinata lomnih tačaka u 2 primjerka ukoliko postoji zahtjev za izdavanje Stručnog mišljenja za utvrđenu PBUR,
- kartu POPO na katastarskoj podlozi u 2 primjerka (uz obrazac GI-1A) sa informacijama o površinama oko predmetne lokacije iz baze podataka i pregledom koordinata lomnih tačaka, ucrtanim mjestima znakova hitnog obilježavanja i njihovim koordinatama. Ukoliko je u sklopu tehničkog izviđanja ili čišćenja predviđeno trajno obilježavanje, na skici prikazati mjesta i koordinate samostalnih minskih znakova
- kopije zapisnika minskih polja do kojih se došlo u toku izviđanja, a kojih nema u bazi podataka
- službene zabilješke i ostale obavijesti

Izveštaj o NTI GI-1 i GI-1A sačinjava viši samostalni referent za planiranje regionalnog ureda sa izviđačkim timom, a odobrava ga i potpisuje šef RU/K BHMAC-a.

Izveštaj o NTI se u Uredu/Kancelariji unosi u bazu podataka i predstavlja osnov za izradu projektne dokumentacije. Na osnovu podataka unešenih u bazu podataka, iz baze podataka se generiše Projekat za tehničko izviđanje/čišćenje.

10. ZAHTJEVI KVALITETA U PROCESU NTI

Vraćanje površine, pa time i NTI kao jedan od ključnih procesa u vraćanju površine, je zasnovano na primjeni koncepta svih razumnih napora u prikupljanju dokaza, lociranju dokaza miniranosti na terenu i uklanjanja opasnosti koju dokaz miniranosti predstavlja. Ovo poglavlje SOP-a treba da definiše šta se podrazumjeva pod razumnim naporima u svakoj fazi NTI i da definiše zahtjeve kvaliteta u svim fazama NTI.

Kriteriji da li su primjenjeni svi razumni naponi se mogu napisati kao pobrojane aktivnosti koje treba provesti sa definisanom mjerom napora koje treba uložiti u svaku aktivnost. Zahtjevi kvaliteta na izlazu iz neke faze NTI se mogu napisati kao pobrojane aktivnosti i karakteristike sa definisanim kriterijima kada se smatra da je kontrolisana karakteristika usaglašena sa zahtjevima kvaliteta. Kontrola kvaliteta podrazumjeva i kontrolu da li su uloženi svi razumni naponi.

Između definicije razumnih napora i definicije zahtjeva kvaliteta u NTI postoji čvrsta veza, a nerijetko su identični. Zbog toga su u ovom poglavlju SOP-a razumni naponi i zahtjevi kvaliteta dati u obliku jednstvene liste zahtjeva koji trebaju biti ispunjeni.

Zbog jednostavnosti primjene zahtjevi su dati u obliku pitanja, i to tako da odgovor „da“ podrazumjeva da je kontrolisana aktivnost usaglašena sa zahtjevima kvaliteta i sa definicijom razumnih napora, a odgovor „ne“ da nije usaglašena.

Zahtjevi kvaliteta i nivo napora za svaku aktivnost su, gdje god je to bilo moguće, dati na način da budu mjerljivi. U nekim slučajevima definisana je aktivnost koja mora biti provedena, ali nivo napora nije dat na mjerljiv način pa je potrebno vršiti procjenu. Procjenu da li se za neku aktivnost može smatrati da su uloženi svi razumni naponi treba da donose najkompetentnije osobe za konkretnu oblast, a kod donošenja odluke da se

primarno rukovodi kriterijem „smatra se da su uloženi svi razumni naponi ako je dalje ulaganje nerazumno u odnosu na očekivani rezultat“.

NTI je dugotrajan, složen i multidisciplinarni proces u kom se primjenjuju različite tehnike prikupljanja informacija, analize tih informacija, donošenja odluka i planiranja daljih PMA. Konačni rezultat procesa NTI je otkazana površina a indirektno (uz TI) i redukovana površina. Kontrola kvaliteta koja bi bila usmjerena samo na kontrolu konačnih rezultata NTI bi bila skupa, neefikasna i zakašnjela. Da bi se na efikasan način osigurao kvalitet konačnih rezultata NTI, potrebno je obezbjediti ocjenjivanje kvalitete nakon ključnih faza procesa NTI i prema potrebi donošenje korektivnih mjera za svaku provedenu fazu.

Ključne faze procesa NTI nakon kojih treba vršiti ocjenu kvaliteta su:

- Prikupljanje i analiza informacija prije terenskih aktivnosti
- Prikupljanje i analiza informacija kroz terenske aktivnosti
- Izrada izvještaja o NTI
- Pronalazak neočekivanog dokaza miniranosti - u slučaju dopune operativnog plana
- Završetak operacija TI i čišćenja za svaku pojedinačnu CI i SI
- Završni izvještaj za MSP

Faza: Prikupljanje i analiza informacija prije terenskih aktivnosti

Zahtjevi kvaliteta:

- Da li je granica MSP-a određena prema odredbama SOP-a BHMACH-a za PMA poglavlje NTI ?
- Da li je izvršena analiza bivših linija konfrontacije iz baze podataka BHMACH-a?
- Da li je izvršena analiza minskih nesreća i incidenata iz baze podataka BHMACH-a?
- Da li je izvršena analiza završenih deminerskih zadataka (očišćene i tehnički izviđene površine) iz baze podataka BHMACH-a?
- Da li je izvršena analiza vrste i pozicije pronađenih mina na očišćenim i tehnički izviđenim površinama i njihova povezanost sa informacijama o miniranju u toku ranijih aktivnosti na izviđanju (minski zapisnici, informator...)?
- Da li je izvršena analiza informatora koji su ranije kontaktirani za informacije o predmetnom lokalitetu i pouzdanost dobijenih informacija?
- Da li je izvršena analiza minskih zapisnika iz baze podataka BHMACH-a?
- Da li je izvršena analiza vojnog deminiranja iz baze podataka BHMACH-a?
- Da li je izvršena analiza postojećih projekata čišćenja i tehničkog izviđanja (informacije o miniranosti koje su dobivene prilikom pripreme projekata)?
- Da li je izvršeno upoznavanje lokalne zajednice sa aktivnostima NTI na MSP-u i iniciranje aktivnog učešća lokalne zajednice u smislu osiguravanja informatora koji imaju informacije o miniranju, pronalasku mina, nesrećama i incidentima, linijama konfrontacije kao i informacije o površinama u koje se povremeno ulazi?
- Da li je izvršeno identifikiranje i ostvaren kontakt sa osobama (ime i prezime kao i funkcija u toku ratnih dešavanja ili nakon ratnih dešavanja – ukoliko se radi o povremenim korisnicima), koje mogu dati informacije o miniranosti (bivši borci, lokalno stanovništvo...)?
- Da li je izvršena ocjena pouzdanosti informatora?

Faza: Prikupljanje i analiza informacija kroz terenske aktivnosti**Zahtjevi kvaliteta:**

- Da li je izvršena identifikacija sigurnih pristupnih puteva do MSP-a?
- Da li je izvršen obilazak i identifikacija linija konfrontacije sa informatorom (osoba koja poznaje istoriju ratnih dešavanja i raspored linija razdvajanja na terenu – bivši pripadnik vojske na toj liniji konfrontacije)?
- Da li je izvršeno prikupljanje informacija od učesnika miniranja, svjedoka miniranja ili vjerodostojnog svjedoka miniranosti?
- Da li je obavljen informativni razgovor sa lokalnim stanovništvom, lovcima, ribolovcima i ostalim osobama koje imaju informacije o miniranosti ili povremenom korištenju površine MSP-a i prikupljanje informacija?
- Da li je izvršena provjera na terenu informacija prikupljenih iz baze podataka u toku pripreme za NTI i sadržanih u analitičkoj podlozi (očišćene i tehnički izviđene površine, minski zapisnici, informacije o miniranosti prikupljene u ranijim aktivnostima izviđanja, minske nesreće i incidenti)?
- Da li su izvršena potrebna mjerenja i snimanja na terenu?

Faza: Izrada Izvještaja o NTI**Zahtjevi kvaliteta:**

- Da li je izvršena analiza prikupljenih informacija o postojanji ili ne postojanju mina?
- Da li je izvršena ocjena pouzdanosti prikupljenih informacija?
- Da li je izvršeno dokumentovanje prikupljenih informacija (o postojanju ili ne postojanju mina) u analitičkoj podlozi i intervjuu?
- Da li je izvršena korekcija postojećih informacija i unos novih informacija u analitičku podlogu i dostavljena dokumentacija za njihovu korekciju u bazi podataka BHMACH-a?
- Da li je pravilno urađena procjena rizika od mina?
- Da li je prikupljeno dovoljno informacija za procjenu rizika od mina?
- Da li su prikupljene informacije evidentirane u izvještaj o NTI?
- Da li su rezultati NTI popunjeni na odgovarajući način?
- Da li očekivane vrste mina odgovaraju informacijama koje su prikupljene?
- Da li su određene metode rada odgovarajuće?
- Da li karta u prilogu izvještaja na pregledan jasan i precizan način prikazuje sve elemente prema odredbama SOP-a BHMACH-a za PMA poglavlje NTI?
- Da li su informacije o miniranosti obrađene u operativnom planu za CI ili SI?
- Da li je plan aktivnosti na CI ili SI urađen na način koji omogućava identifikaciju dokaza miniranosti u konkretnim okolnostima za tu istragu?
- Da li karta u prilogu operativnog plana za CI ili SI na pregledan jasan i precizan način prikazuje sve elemente prema odredbama SOP-a BHMACH-a za PMA poglavlje NTI za konkretnu CI ili SI?
- Da li su sve informacije o miniranosti dokumentovane (intervjui, zapisnici, prilozi itd.) i priloženi uz operativni plan za CI ili SI?
- Da li vrsta istrage (ciljana ili sistematska) određena na osnovu dokaza miniranosti?

- Da li su planirana minimalna i maksimalna površina za istragu procjenjene na osnovu dokaza miniranosti i plana aktivnosti?
- Da li je plan aktivnosti na CI ili SI dovoljno jasno napisan kako bi se pozicionirali i uklonili dokazi miniranosti?

Faza: Prikupljanje i analiza informacija u toku TI

Zahtjevi kvaliteta:

- da li je lokalna zajednica upoznata sa operativnim planom?
- da li je deminerska organizacija upoznata sa operativnim planom?
- da li je uspostavljan kontakt sa lokalnim stanovništvom u cilju prikupljanja novih informacija?
- da li je izvršeno upoređivanje rezultata TI sa operativnim planom?
- u slučaju pronalaska neočekivanih mina ili ne pronalaska dokaza miniranosti ili naznaka miniranosti da li su analizirane postojeće i prikupljane nove informacije o miniranosti?
- da li je izvršeno jasno izvještanje o toku TI i dokumentovanje prikupljenih informacija?
- da li su odluke o daljem toku TI donesene u skladu sa novim dokazima miniranosti?
- da li su površinom za čišćenje obuhvaćeni svi dokazi miniranosti za predmetnu istragu CI/SI?
- da li je u redukovanoj površini rađeno u skladu sa odredbama SOP-om BHMACH-a za PMA poglavlje NTI i dokazima miniranosti?

Faza: Pronalazak neočekivanog dokaza miniranosti - u slučaju dopune operativnog plana

Ukoliko se u toku TI dođe do novog dokaza miniranosti, koji se treba tražiti na drugoj lokaciji, te se izvrši dopuna operativnog plana vrši se ocjena kvaliteta ove faze.

Zahtjevi kvaliteta:

- da li je izvršena analiza postojećih informacija i urađena njihova korekcija?
- da li su prikupljene informacije o novom dokazu miniranosti?
- da li je izvršena ocjena pouzdanosti novih informacija o miniranosti?
- da li je izvršeno izvješćavanje i dokumentovanje o novom dokazu miniranosti?
- da li su u dopuni operativnog plana obuhvaćene sve nove informacije o dokazu miniranosti?
- da li je dokumentacija u dopunjenom operativnom planu urađena prema odredbama SOP-a BHMACH-a za PMA poglavlje NTI?

Faza: Završni izvještaj

Zahtjevi kvaliteta:

- da li su obuhvaćeni svi dokazi miniranosti?
- da li je na jasan način obrazložen način lociranja i uklanjanja dokaza miniranosti?
- da li su podaci o rezultatima rada tačni?
- da li je karta vraćene površine urađena po odredbama SOP-a BHMACH-a za PMA poglavlje NTI?

11. DOKUMENTACIJA

Jedna od bitnih karakteristika procesa vraćanja površine, u svim njegovim dijelovima pa tako i u NTI, jeste i dokumentovanost svih provedenih aktivnosti i donesenih odluka u toku provođenja tih aktivnosti.

U prilogima su dati obrasci na kojima se dokumentuju pojedine aktivnosti, donesene odluke u NTI kao i dokumenti koji prate proces NTI.

Svrha obrazaca je da se dokumentovanje vrši na jednoobrazan i pregledan način.

Prilikom popunjavanja obrazaca, u skladu sa zahtjevima svakog konkretnog slučaja, broj rubrika na obrascu, kao i veličinu pojedinih rubrika treba proširiti kako bi se na jasan i nedvosmislen način predstavile sve potrebne informacije.

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
KOMISIJA ZA DEMINIRANJE U BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА
КОМИСИЈА ЗА ДЕМИНИРАЊЕ У БИХ
ЦЕНТАР ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У БИХ

BOSNIA AND HERZEGOVINA MINE ACTION CENTRE

Nalog za netehničko izviđanje

Broj naloga

Regionalni ured/kancelarija

Vrsta izviđanja
(*netehničko, reizviđanje, terenski uvid*)

Lokacija

Općina/opština

Kanton-regija

Podnosilac zahtjeva

Dinamika izvršenja
(*prioritetno ili po planu RU/K*)

Datum podnošenja zahtjeva

Datum naloga

Napomena:
(*U prilogu Zahtjev podnosioca, skica lokacije i dr.*)

Šef Ureda/Kancelarije BHMACH-a

Sarajevo, Kasindolska 192; Telefon: +387 33 253 800; Faks: + 387 33 464 565, WWW.BHMACH.ORG

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
KOMISIJA ZA DEMINIRANJE U BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА
КОМИСИЈА ЗА ДЕМИНИРАЊЕ У БИХ
ЦЕНТАР ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У БИХ

BOSNIA AND HERZEGOVINA MINE ACTION CENTRE

Broj:

Datum: godine

Za:

PREDMET: Obavještenje

U skladu sa tačkom 6 Standardnih operativnih procedura BHMACH-a za netehničko izviđanje, obavještavamo vas da se lokacija: “.....”, općina: određena vašim zahtjevom broj: od godine nalazi izvan sumnjivo opasnih površina, te se ne očekuje rizik od mina.

U prilogu Vam dostavljamo mapu sa prikazom položaja tražene lokacije u odnosu na najbliže definisane sumnjivo opasne površine od mina.

Eventualno prisustvo neeksploziviranih ubojnih sredstava (NUS) se ne može procijeniti, tako da skrećemo pažnju korisnicima da se na lokaciji, kreću oprezno, a ukoliko uoče NUS da ništa ne poduzimaju već da obavijeste stručni tim za uklanjanje NUS-a Civilne zaštite.

Šef Ureda/Kancelarije BHMACH-a

Dostavljeno:

-naslovu

-a/a

Sarajevo, Kasindolska 192; Telefon: +387 33 253 800; Faks: + 387 33 464 565, WWW.BHMACH.ORG

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
KOMISIJA ZA DEMINIRANJE U BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА
КОМИСИЈА ЗА ДЕМИНИРАЊЕ У БИХ
ЦЕНТАР ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У БИХ

BOSNIA AND HERZEGOVINA MINE ACTION CENTRE

Broj:

Datum: godine

Za:

PREDMET: Obavještenje o vraćenoj površini

U skladu sa tačkom 6 Standardnih operativnih procedura BHMACH-a za netehničko izviđanje, obavještavamo vas da se lokacija: “.....”, općina: određena vašim zahtjevom broj: od godine nalazi unutar MSP....., općina na kojoj su provedene aktivnosti na vraćanju površine prema Standardu PMA i koja je vraćena korisnicima na upotrebu, te se ne očekuje rizik od mina.

U prilogu Vam dostavljamo mapu sa prikazom položaja tražene lokacije.

Eventualno prisustvo neeksploziviranih ubojnih sredstava (NUS) se ne može procijeniti, tako da skrećemo pažnju korisnicima da se na lokaciji, kreću oprezno, a ukoliko uoče NUS da ništa ne poduzimaju već da obavijeste stručni tim za uklanjanje NUS-a Civilne zaštite.

Šef Ureda/Kancelarije BHMACH-a

Dostavljeno:

-naslovu

-a/a

Sarajevo, Kasindolska 192; Telefon: +387 33 253 800; Faks: + 387 33 464 565, WWW.BHMACH.ORG

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO CIVILNIH POSLOVA
KOMISIJA ZA DEMINIRANJE U BiH
CENTAR ZA UKLANJANJE MINA U BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА
КОМИСИЈА ЗА ДЕМИНИРАЊЕ У БИХ
ЦЕНТАР ЗА УКЛАЊАЊЕ МИНА У БИХ

BOSNIA AND HERZEGOVINA MINE ACTION CENTRE

Broj:

Datum:20 . godine

Na osnovu tačke 9. Standardnih operativnih procedura za netehničko izviđanje, BHMACH izdaje,

Za:.....

PREDMET: Stručno mišljenje

Veza: Vaš akt broj: od20 . godine

Lokacija: općina:
(naziv lokacije)

Stručni tim izviđača BHMACH-a je prema Standardnim operativnim procedurama za netehničko izviđanje, izvršio netehničko izviđanje predmetne lokacije u periodu od20 . do20 . godine.

Na osnovu stručne obrade svih dostupnih informacija u vrijeme izviđanja, a u skladu sa kriterijima za klasifikaciju površine bez utvrđenog rizika, donosi se:

Stručno mišljenje

Predmetna lokacija se proglašava površinom bez utvrđenog rizika od postojanja mina

Sastavni dio Stručnog mišljenja je skica sa grafičkim prikazom predmetne lokacije.

Izvođenjem operacija netehničkog izviđanja ne može se procijeniti eventualno prisustvo neeksplodiranih ubojnih sredstava (NUS). Skrećemo pažnju korisnicima da se, na predmetnoj lokaciji, kreću oprezno, a ukoliko uoče NUS da ništa ne poduzimaju već da obavijeste stručni tim za uklanjanje NUS-a Civilne zaštite.

Šef Ureda/Kancelarije BHMACH-a

Sarajevo, Kasindolska 192; Telefon: +387 33 253 800; Faks: + 387 33 464 565, WWW.BHMACH.ORG

Opšti podaci o MSP-u

OPŠTI PODACI O MSP-u					
	Ured/ Kancelarija		Regionalni ured/ kancelarija		
Naziv MSP			Opština/ Općina		
Datum početka:				Datum završetka:	
Lokalne zajednice:				Nivo ugroženosti zajednice:	
Sumnjivo opasna površina SOPO (m2)					
Vrsta okruženja - Područje	Ruralno ☐	Urbano ☐	Seosko ☐	Planinsko ☐	Urbano ☐
Najbliže zdravstvene ustanove	Dom Zdravlja u, udaljen.....km			Bolnica u, udaljena.....km	
Najbliža policijska stanica- uprava	Mjesto, udaljena od MSPkm				
POLOŽAJ MSP U ODNOSU NA ŠIRE ADMINISTRATIVNO PODRUČJE					
(Opisati položaj lokacije u opštini i u odnosu na najbliže naseljeno mjesto ili mjesta)					
OPIS MSP-a					
(Karakteristike MSP-a, istorija ratnih desavanja, sažetak minske situacije)					
PODACI O PRISTUPNOM PUTU ILI PUTEVIMA DO LOKACIJE					
Asfaltni put		Makadam		Kolski put	
SIGURNI PRISTUPNI PUTEVI					
(Sigurne pristupne puteve navesti opisno sa osloncem na topografske karakteristike zemljišta i naselja. U opisu sigurnih puteva se definiše tačka njegovog početka i kraja, tačke raskršća, pravac kretanja.)					
SOCIOEKONOMSKI UTICAJ					
(Navesti razloge za izbor MSP kao i svhu i značaj implementacije za opštinu, Navesti najznačajnije prirodne resurse u MSP i one koji će se potencijalno najviše eksploatisati, u koje svhe se će koristi zemljište unutar MSP-a i sl.)					
OVJERA:					
Viši referenti za izviđanje:			Šef RU/K:		
_____			_____		
Viši samostalni referent za planiranje:			Datum: _____		

ANALIZA RANIJIH AKTIVNOSTI NA IZVIĐANJU

Izviđački tim: _____ *Šef RU:* _____

Viši samostalni referent za planiranje: _____ *Datum:* _____

Izviđački tim:

Šef RU

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

Datum :

Analiza realizovanih projekata čišćenja oko MSP-a

[illegible]

[illegible]

[illegible]

PREGLED INFORMATORA NA MSP-u

Izviđački tim: _____ *Šef RU:* _____

Viši samostalni referent za planiranje: _____ *Datum:* _____

ZAPISNIK O PRIKUPLJENIM PODACIMA U TOKU NTI PRIMJENOM INTERVJUA

INTERVJU SA:	(ime i prezime)		
STAROST:	(po mogućnosti brojem i opisno)	NACIONALNOST:	
MJESTO STANOVANJA:	(navesti mjesto stanovanja)		
ŠKOLSKA SPREMA I ZAPOSLENJE:			
LOKALNA FUNKCIJA:			
DUŽNOSTI U RATU I KRETANJE U TOKU RATA:	(pripadnost vojsci, funkcija, čin, koliko je bio prisutan na lokaciji u toku rata, da li je bio u inženjerskim jedinicama ili drugim vojnim strukturama koje su raspolagale podacima o minskim poljima i druge podatke koji opisuju dužnosti intervjuisane osobe u toku rata)		

NAPOMENA: Lične podatke o osobama predviđenim za kontakt prikupiti od organa koji predlažu kontakt sa dotičnom osobom u toku pripreme za terenski rad. U najvećem broju slučajeva ovaj organ (CZ, koordinator ili dr.) upućuje na njemu poznate osobe. Podatke o intervjuisanim osobama uzimati iznimno od njim samih samo kada se radi o nepripremljenom intervjuu koji je iskrsnuo kao neplanirana prilika na terenu. U tom slučaju prikupiti što više ličnih podataka, pri čemu je obavezno ime, prezime i mjesto boravka, a u napomeni navesti da se radi o neplaniranom intervjuu.

TOK INTERVJUA:	(U toku intervjua navesti postavljena pitanja i odgovore intervjuisanog na postavljena pitanja. Pri tome obraditi grupe pitanja kojima se provjeravaju ranije prikupljeni podaci i grupe pitanja kojima se dolazi do novih podataka)
OCJENA POUZDANOSTI:	(voditelj intervjua daje svoju vlastitu ocjenu o pouzdanosti intervjuisanog stečenu na osnovu podataka dobijenih od organa ili osobe koja je uputila na dotičnu intervjuisanu osobu i na osnovu pitanja koja je sam voditelj intervjua postavio, kako bi na poseban način ustanovio koliko je izvor pouzdan i koliko je kvalitetan)
MIŠLJENJE O DOBIJENIM PODACIMA:	Mišljenje o dobijenim podacima je rezultat analize intervjua koju provodi sam voditelj pri čemu upoređuje dobijene podatke sa ranije prikupljenim podacima. Voditelj intervjua u ovoj tački, utvrđuje koji podaci su provjereni iz drugih izvora, odnosno koje je nove podatke dobio i na koji način iste namjerava ili ne namjerava provjeriti)

DATUM INTERVJUA:

VODITELJ INTERVJUA:

(ime i prezime i potpis)

Napomena: Zapisnik je dokument koji izrađuje voditelj intervjua na osnovu svojih zapisa nakon obavljenog intervjua. Zapisnik se izrađuje u uredu/kancelariji.
Zapisnik je izvorni dokument voditelja intervjua.

EVIDENCIONI LIST POSTAVLJENIH ZNAKOVA ZA UPOZORAVANJE NA MINE

Regionalni ured/kancelarija	
Lokacija, mjesto	
Općina/opština	
Kanton/županija	
Datum obilježavanja	
Broj postavljenih znakova za upozoravanje na mine	
Opis lokacije	
Koordinate postavljenih znakova za upozoravanje na mine	
Da li je potrebno dodatno obilježavanja i drugi načini kojima bi se izvršilo upozoravanje na mine	
Napomena	

Elektronska forma fotografija znakova se čuva u RU/K

Mjesto i datum:

VIŠI REFERENTI ZA IZVIĐANJE:

1. _____
(ime prezime i potpis)
2. _____
(ime prezime i potpis)

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(ime prezime i potpis)

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

ZAPISNIK O KONTROLI ZNAKOVA HITNOG OBILJEŽAVANJA

Lokacija			
Općina			
Kanton			
ID (POPO ili SOPO)			

Dana zaposlenici RU BHMACH-a izvršili su kontrolu (broj znakova) znaka/ova hitnog obilježavanja postavljena/ih (datum postavljanja), na gore navedenoj lokaciji.

Uviđajem na licu mjesta utvrđeno je da su:

- (broj znakova) u ispravnom stanju
- (broj znakova sa koordinatama) oštećenih ili uništenih
- (broj znakova sa koordinatama) otuđeno

Na licu mjesta poduzeto je:

- (broj znakova sa koordinatama) ponovno postavljeno
- (broj znakova sa koordinatama) dodatno postavljeno

Elektronska forma fotografija znakova se čuva u RU/K

VIŠI REFERENTI ZA IZVIĐANJE:

1. _____
(ime prezime i potpis)
2. _____
(ime prezime i potpis)

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(ime prezime i potpis)

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

IZVJEŠTAJ O MSP-u

OPŠTI PODACI ZA MSP				
RU BH MAC-a				
DATUM POČETKA:		DATUM ZAVRŠETKA:		
		DATUM REIZVIĐANJA:		
NAZIV MSP				
OPĆINA/KANTON				
LOKALNE ZAJEDNICE				
UKUPNA POVRŠINA MSP				
OPIS MSP-a				
OPIS TERENA <i>Položaj MSP-a, karakteristike terena, okruženje i sl.</i>				
ISTORIJA RATNIH DEŠAVANJA o opis položaja i stabilnost linija konfrontacije o informacije o miniranosti (način miniranja, pouzdanost zapisnika, informatori itd.) o poduzete aktivnosti i uloženi napor na prikupljanju informacija a koje nisu rezultirale informacijama o dokazima miniranosti				
SOCIO – EKONOMSKI UTICAJ o Navedi svhu i značaj implementacije za opštinu, privrdu, lokalno stanovništvo... Navedi najznačajnije prirodne resurse u MSP i one koji će se potencijalno najviše eksploatisati, u koje svhe se će koristi zemljište unutar MSP-a, planiraju li se razvojni projekti i sl.				
PROCIJENJENI BROJ NEPOSREDNO UGROŽENIH OSOBA NA MSP-U				
PROCIJENJENI BROJ KORISNIKA MSP-a NAKON VRAĆANJA POVRŠINE				
REZULTATI NETEHNIČKOG IZVIĐANJA				
OTKAZIVANJE SOPO U TOKU NTI	BROJ POLIGONA SOPO		POVRŠINA (m ²)	
OBRAZLOŽENJE: <i>osnov za otkazivanje i uloženi napor</i>				
MINSKI ZAPISNICI KOJI SE ODOSE NA MSP		<i>navode se svi zapisnici koji se odnose na MSP (identifikovani, neidentifikovani, zapisnici sa 0 mina, bez skice)</i>		
UKLONJENI MINSKI ZAPISNICI (navodi se ukupan broj zapisnika)	ČIŠĆENJE	TI	VOJNO DEMINIRANJE	NETEHNIČKO IZVIĐANJE
MINSKI ZAPISNICI KOJI ĆE SE TRETIRATI TEHNIČKIM METODAMA				
MINSKE NESREĆE/INCIDENTI	LOKACIJA		ID NESREĆE/INCIDENTA	
POSTOJEĆI PROJEKTI ZA ČIŠĆENJE	NAZIV PROJEKTA		POVRŠINA (m ²)	
UKUPNO m ² :				
POSTOJEĆI PROJEKTI ZA TEHNIČKO IZVIĐANJE	NAZIV PROJEKTA		POVRŠINA (m ²)	
UKUPNO m ² :				

POVRŠINE ZA CILJANU ISTRAGU		BROJ I NAZIV CI		POVRŠINA (m ²)	
				Min	Max
		CI 1 i naziv			
UKUPNO m ² :					
POVRŠINE ZA SISTEMATSKU ISTRAGU		BROJ I NAZIV SI		POVRŠINA (m ²)	
				Min	Max
		SI 1 i naziv			
UKUPNO m ² :					
OČEKIVANE VRSTE MINA	PP MINE	VRSTA	BROJ	VRSTA	BROJ
		PMA-1		PROM-1	
		PMA-2		PMR-čp	
		PMA-3		GORAŽDANKA	
		PMR-2A/2AS			
		PMR-3			
	PT MINE	PMR-4			
		TMM-1		TMA-4	
		TMA-1A		TMA-5	
		TMA-2A		TMRP-6	
	TMA-3				
	OSTALO				
	MOGUĆE METODE RADA (Procjenja površina)				
		POVRŠINA (min)		POVRŠINA (max)	
MANUELNO					
PREGE					
MAŠINA					
NAPOMENA: (sve specifičnosti vezane za minsku situaciju za cjelokupni MSP: potrebna dubina uklanjanja, da li je bilo eksplozija i sl.)					
PRILOZI:		- KARTA MSP - FOTOGRAFIJA (šire područje)			
MJESTO I DATUM IZRADE:					

OVJERA:

VIŠI REFERENTI ZA IZVIĐANJE:

1. _____
(ime prezime i potpis)
2. _____
(ime prezime i potpis)

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(ime prezime i potpis)

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

OPERATIVNI PLAN I PODACI O LOKACIJI ZA CILJANU ISTRAGU (CI) ILI SISTEMATSKU ISTRAGU (SI)

RU BH MAC-a	Nadležni RU/K	
NAZIV MSP		
OPĆINA/KANTON		
BROJ I NAZIV LOKACIJE ZA CI/SI	Upisati broj istrage (npr. CI 1 ili SI 1) i naziv (prema lokaciji na kojoj se nalazi CI ili SI - što jednostavniji)	
PODACI O KARAKTERISTIKAMA TLA:		
- Vrsta tla	Upisati vrstu tla (pjesak, glina, krečnjak, laponac, stjenovito i sl.)	
- Tvrdća tla	Upisat tvrdću tla (močvarno, mekano, srednje tvrdoće, tvrdo)	
- Vegetacija	Upisati vrstu vegetacije (trava, žbunje, pojedinačno drveće, šuma, mješovito i sl.), gustoću i visinu	
- Zagađenost otpadom	Upisati čime je tlo zagađeno (metalni otpad, građevinski šut, smeće, panjevi i sl.)	
- Fizičke prepreke (prirodne i umjetne)	Vodeni tokovi (jezero, rijeka, potok, kanali za navodnjavanje/odvodnjavanje) i druge prepreke	
- Nagib terena	Upisati nagib terena (ravno, blagi uspon, srednji uspon)	
MJESTO ULASKA/ULAZAKA I PRAVAC ULASKA/ULAZAKA U SOPO ILI POPO	Upisati koordinatu/kordinate Y i X mjesta ulaska i azimut (npr. Y:6 568 408 X:4 920 593 AZ 60°)	
NAČIN OBILJEŽAVANJA MJESTA ULASKA U SOPO ILI POPO (bolna,..)		
OČEKIVANA UDALJENOST MINA OD SIGURNE POVRŠINE		
PLANIRANA POVRŠINA ZA CI/SI	MIN (m ²)	MAX (m ²)
IZVOR INFORMACIJA O MINIRANOSTI	Upisati izvor informacija (broj minskog zapisnika, ime i prezime informatora...)	
VRSTE MINA KOJE SE OČEKUJU	Upisati vrstu mina koje se očekuju	
PODACI O UKLANJANJU MINA (vojno deminiranje ili lokalno stanovništvo)	Upisati broj liftinga ili ko je dao podatak o uklanjanju mina, količini uklonjenih mina i sl	
MOGUĆE METODE RADA	Upisati moguće metode rada (manuelno, mašinska priprema, pregiranje)	
ZAKLJUČAK O ANALIZI MINSKE OPASNOSTI	Naveći sažetak analize prikupljenih dokaza miniranosti, procjene rizika od mina i minske opasnosti	
PLAN AKTIVNOSTI NA CI ili SI	Opisno naveći planirani tok aktivnosti za efikasno pronalaženje dokaza miniranosti - opisano u tački 8.6 ovog SOP-a	
NAPOMENA	Upisati specifičnost za lokaciju koja nije obuhvaćena rubrikama u ovom obrascu	
PRILOZI	-Karta lokacije (1:2500) -Fotografija mjesta ulaska/ulazaka u površinu za CI/SI -Minski zapisnik, -Intervju -Ostalo	
MJESTO I DATUM IZRADE:		

VIŠI REFERENTI ZA IZVIĐANJE:

1. _____

(ime prezime i potpis)

2. _____

(ime prezime i potpis)

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

(ime prezime i potpis)

DNEVNI IZVJEŠTAJ ZA CILJANU/SISTEMATSKU ISTRAGU – broj i naziv ciljane/sistematske istrage ZA DAN _____ godine

OPŠTI PODACI ZA MSP	
RU BH MAC-a	
NAZIV MSP	
OPĆINA/KANTON	
ANGAŽOVANA DEMINERSKA ORGANIZACIJA	
OPIS AKTIVNOSTI TI U ODNOSU NA DOKAZE MINIRANOSTI	
- opisuje se upoređivanje rezultata TI sa dokazima miniranosti iz Izvještaja o NTI	
OPIS AKTIVNOSTI NTI	
- navode se poduzete aktivnosti NTI u toku TI	
PRIJEDLOZI I PREPORUKE	
- navode se prijedlozi za dalje aktivnosti	

OVJERA:

(izviđač, ime prezime i potpis)

(VRKK, ime prezime i potpis)

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(ime prezime i potpis)

STRUČNI SARADNIK ZA KK / INSPEKTOR

(ime prezime i potpis)

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ ZA MSP

OPŠTI PODACI ZA MSP	
RU BH MAC-a	
NAZIV MSP	
OPĆINA/KANTON	
LOKALNE ZAJEDNICE	
UKUPNA POVRŠINA MSP-a	
OPIS MSP-a	
<i>Opis terena</i>	
<i>Istorija ratnih dešavanja</i>	
<i>Način miniranja</i>	
<i>Ostala zapažanja</i>	

PREGLED DOKAZA MINIRANOSTI ZA MSP „NAZIV MSP-a“		
RB	Dokaz miniranosti	Obrazloženje načina lociranja dokaza i načina uklanjanja opasnosti koju taj dokaz predstavlja
Minski zapisnici uklonjeni kroz NTI prije upotrebe tehničkih metoda		
1		
2		
Minske nesreće i incidenti uklonjeni kroz NTI prije upotrebe tehničkih metoda		
Dokazi miniranosti uklonjeni kroz NTI i TI u toku TI po pojedinim lokacijama za CI i SI		
CI 1 (naziv lokacije)		
CI 2 (naziv lokacije)		
CI 3 (naziv lokacije)		
SI 1 (naziv lokacije)		
SI 2 (naziv lokacije)		

REZULTATI RADA NA MSP	
UKOLONJENI DOKAZI MINIRANOSTI KROZ NTI	
BROJ MINSKIH ZAPISNIKA	
BROJ MINSKIH NESREĆA/INCIDENATA	
UKOLONJENI DOKAZI MINIRANOSTI KROZ TI I ČIŠĆENJE	
BROJ MINSKIH ZAPISNIKA	
BROJ MINSKIH NESREĆA/INCIDENATA	
BROJ INFORMACIJA NA OSNOVU INTERVJUA	
POVRŠINE PREMA STATUSU U m²	
OČIŠĆENO KROZ RADNE STAZE UNUTAR REDUKOVANE POVRŠINE m ²	
OČIŠĆENO PREGAMA KROZ RADNE STAZE UNUTAR REDUKOVANE POVRŠINE m ²	
OČIŠĆENO m ²	
MEHANIČKI PRIPREMLJENO m ²	
REDUKOVANA POVRŠINA m ²	
PREOSTALA SOPO m ²	
PREOSTALA POPO m ²	
POVRŠINA KOJA SE PREDLAŽE ZA OTKAZIVANJE m ²	
PRONAĐENE MINE, ESZR I DRUGE NAZNAKE MINIRANOSTI PO VRSTI I KOLIČINI	

ZAKLJUČAK

OVJERA:

Datum:

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(ime prezime i potpis)

STRUČNI SARADNIK ZA KK / INSPEKTOR

(ime prezime i potpis)

ŠEF RU/K

(ime prezime i potpis)

IZVJEŠTAJ O REDUKOVANOJ POVRŠINI					
Naziv MSP-a		Broj i naziv lokacije za CI/SI			
RU/K BH MAC-a		Redukovana površina u m ²			
Entitet		Datum početka			
Kanton/regija		Datum završetka			
Opština					
Analiza dokaza miniranosti					
Dokaz miniranosti	Vrsta mina	očekivanih	Broj	Vrsta mina	pronađenih
Komentar o očekivanim i pronađenim minama i preduzetim aktivnostima:					
Zaključak:					
DOKUMENTI U PRILOGU					
R.B.	Naziv dokumenta				Broj dokumenata
1	Dnevni izvještaji za CI/SI				
2	Karta redukovane površine definisana koordinatama				
3	Intervjui o prikupljanju informacija u toku TI				
Ovjera					
	Ime i prezime	Potpis	Šef RU/K Ime prezime i potpis		
Viši referent za KK					
Viši samostalni referent za planiranje					
Stručni saradnik za KK/Inspektor			Datum		

**IZJAVA O PRIHVATANJA ZAVRŠNOG IZVJEŠTAJA BH MAC-a
ZA MSP „naziv MSP-a“**

1. Izjava BH MAC-a

Završni izvještaj BH MAC-a se odnosi na vraćanje površine minski sumnjivog područja (MSP) „naziv MSP-a“, „naziv opštine“:

U okviru aktivnosti na vraćanju površina obuhvaćenih ovim MSP tretirano je (netehničkim i tehničkim metodama) ____ različitih dokaza miniranosti (informacije o postojanju mina i sumnje na postojanje mina). Svi ovi dokazi miniranosti, kao i način na koji je otklonjena opasnost koju oni predstavljaju, opisani su u završnom izvještaju BH MAC-a.

Rezultat aktivnosti koje su prema Standardu za PMA provodili BH MAC i deminerska organizacija „naziv organizacije“ u saradnji sa predstavnicima lokalnih vlasti, institucija, organizacija i sa lokalnim stanovništvom, je površina od ____ m² koja se vraća korisnicima na upotrebu.

Zadržati jedan od dva pasusa koji slijede zavisno od konkretne situacije.

Na teritoriji koja je obuhvaćena MSP-om „naziv msp-a“ preostala je površina od ____ m² na kojoj još uvijek postoji opasnost od mina. Ova površina se sastoji od ____ cjelina koje su označene minskim znakovima u skladu sa Standardom za PMA u BiH. Vraćena površina i preostale sumnjive površine su prikazane na karti u prilogu.

Kompletna teritorija koja je obuhvaćena MSP-om „naziv MSP -a“ je vraćena korisnicima na upotrebu. Vraćena površina je prikazana na karti u prilogu.

Dana:

Šef ureda/kancelarije BH MAC-a

Naziv ureda/kancelarije

Ime i prezime

2. Izjava deminerske organizacije

Deminerska organizacija „naziv organizacije“ je u skladu sa Standardom za PMA u BiH provodila operacije tehničkog izviđanja i čišćenja u okviru MSP-a „naziv MSP-a“. U skladu sa odredbama Standarda za PMA u BiH i odredbama sa vlastitog SOP-a, deminerska organizacija „naziv organizacije“ je provodila i aktivnosti na saradnji sa lokalnim stanovništvom i prikupljanje informacija o miniranosti koje su prosljeđene BH MAC-u.

Ovom izjavom potvrđujemo da smo upoznati sa sadržajem Završnog izvještaja BH MAC-a za MSP „naziv MSP-a“, da su Završnim izvještajem obuhvaćene sve nama poznate informacije o miniranosti, te da u trenutku potpisivanja ovog akta nemamo nikakvih informacija o miniranosti ili sumnji na miniranost koje se odnose na MSP „naziv MSP-a“ a koje nisu obuhvaćene Završnim izvještajem.

Dana:

Odgovorno lice
deminerske organizacije
„naziv organizacije“
Ime i prezime

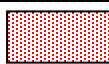
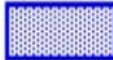
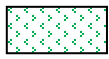
3. Izjava predstavnika Opštine

Ovom izjavom potvrđujemo da su predstavnici BH MAC-a i deminerske organizacije „naziv organizacije“ u toku provođenja aktivnosti na vraćanju površine ostvarili aktivnu saradnju sa svim relevantnim predstavnicima lokalnih vlasti, institucija, organizacija i sa lokalnim stanovništvom. Takođe potvrđujemo da smo upoznati sa sadržajem Završnog izvještaja BH MAC-a za MSP „naziv MSP-a“, da su Završnim izvještajem obuhvaćene sve nama poznate informacije o miniranosti, te da u trenutku potpisivanja ovog akta nemamo nikakvih informacija o miniranosti ili sumnji na miniranost koje se odnose na MSP „naziv MSP-a“ a koje nisu obuhvaćene Završnim izvještajem.

Dana:

Načelnik opštine
Naziv opštine
Ime i prezime

Naziv	Kartografski znak	Tip geometrije	Napomena
Minski incident		Tačka	 Primjer znaka na karti ¹⁾
Minski zapisnik		Tačka	 Primjer znaka na karti ¹⁾
Uklonjeni minski zapisnik		Tačka	
Minski zapisnik uklonjen vojnim deminiranjem (Mine Lifting)		Tačka	
Hitno obilježavanje		Tačka	
Trajno obilježavanje		Tačka	
Pronađene mine		Tačka	
Mjesto ulaska	1. 	Tačka	1. znak se koristi u slučaju da ulaz predstavlja znak hitnog obilježavanja Primjer znaka na karti ¹⁾
	2. 	Tačka	2. znak se koristi za sva ostala obilježavanja mjesta ulaza CI/SI Primjer znaka na karti ¹⁾
Bunker		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Protivpješadijski rov		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Protivtenkovski rov		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Zemunica		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Osmatračnica		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Porušen objekat		Tačka	Na karti prikazivati samo ako postoji na terenu
Linija konfrontacije		Linija	
Pravac ulaska		Linija	
Pristupni put		Linija	
Tranšea		Linija	
Granica opštine		Poligon	
Granica MSP-a		Poligon	 Izgled predmetnog MSP-a ²⁾
Sumnjivo opasna površina		Poligon	 Izgled SOPO na karti uz GI 1 i GI 1A
Ciljana/Sistematska istraga		Poligon	 Izgled predmetne CI/SI ²⁾

Potvrđeno opasna površina		Poligon		Izgled POPO na karti uz GI 1 i GI 1A
Očišćena površina		Poligon		Izgled na karti - Tačkasti transparentni poligon sa obodom pune plave linije
Tehnički izviđena površina		Poligon		Izgled na karti – koso šrafirani transparentni poligon sa obodom isprekidane plavelinije
Redukovana površina		Poligon	Dvostruko šrafirano transparentni poligon sa obodom linije crta- tačka- crta plave boje	
Površina bez utvrđenog rizika		Poligon		Izgled PBUR na karti uz GI 1 i GI 1A
				Izgled PBUR izvan definisane površine na karti uz GI 1 i GI1A
Otkazana površina NTI		Poligon	Šrafirani transparentni poligon sa obodom linije crna- zelena- crna	
Vraćena površina NTI		Poligon	Tačkasti transparentni poligon sa obodom linije crta- tačka- crta zelene boje	
Mjesto fotografisanja		Tačka		
Napomena: 1) Na karti ciljane /sistematske istrage istaći brojeve (ID) incidenata, minskih zapisnika i ulaza uz karografski znak koji se ciljaju predmetnom CI/Sl. 2) Na karti MSP-a predmetni MSP istaknuti tačkastim poligonom sa obodom pune linije crvene boje crno uokvirene.				

IZVJEŠTAJ O NETEHNIČKOM IZVIĐANJU

Obrazac GI-1

OPĆI/OPŠTI PODACI O ZADATKU I LOKACIJI				ID	
				Broj naloga zadatka	Broj sistemskog izviđanja
RU/RK BHMACHa	Entitet	Datum početka	Datum završetka		
		Izviđački tim (Ime i prezime)			
		1	Broj dana provedenih na terenu ☐		
		2			
Kanton -regija	Općina/Opština	Naziv lokacije			
m ²		Y			
Ukupna veličina izviđene lokacije	DA ☐ NE ☐	X			
	Da li je ref. tačka određena GPS-om	Referentna tačka G/K	H (Referantna tačka G/K)		
DEKLARISANA POVRŠINA BEZ UTVRĐENOG RIZIKA				m ²	
OTKAZIVANJE SOPO U TOKU NTI				m ²	
DOKUMENTI U PRILOGU					
R.B.	Naziv dokumenta				Broj strana
1					
2					
IZVIĐAČKI TIM					
1)			ŠEF RU/K		
	(Ime, prezime i potpis)		(Ime, prezime i potpis)		
2)					
	(Ime, prezime i potpis)				
VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE					
	(Ime, prezime i potpis)				
Unos u bazu podataka:					
	(Ime i prezime)		(Potpis)		(Datum unosa)

IZVJEŠTAJ O NETEHNIČKOM IZVIĐANJU

Obrazac GI-1A

PRIPREMA PROJEKTA

Naknadno dodjeljuje Odsjek za upravljanje planom

Broj naloga _____
 OPĆI/OPŠTI PODACI O POJEDINAČNOM ZADATKU I LOKACIJI

ID projekta TI/Č

ID projekta TO

RU/RK BHMAC-a	Entitet	Datum početka	Datum završetka	Datum reizviđanja
Kanton -regija	Općina/Opština	Lokalna zajednica	Naziv lokacije	
Veličina površine projekta	DEKLARISANJE POVRŠINE REIZVIĐANJEM			
	RIZIČNA ☐ m ²	DA ☐ NE ☐	Y _____	
	PBUR ☐ m ²	Da li je ref. tačka određena GPS-om		X _____ Referentna tačka G/K
Podaci o pristupnom putu (od RU do lokacije)		Najbliže zdravstvene ustanove		Najbliža baza EUFOR-a
Običan kolski put ☐ km		Dom zdravlja _____ km		Baza EUFOR-a u _____
Makadam ☐ km		Bolnica _____ km		Najbliža stanica policije
Asfalt ☐ km		Lokacija _____		Policajska stanica u _____
		Lokacija _____		Udaljena _____ km
Vrsta okruženja	Vegetacija	Vrsta tla	Tvrdoća tla	Zagađenost
Seosko ☐	Bez vegetacije ☐	Pijesak ☐	Močvarno ☐	Metalni otpad ☐
Urbano ☐	Trava ☐	Glina ☐	Mekano ☐	Građevinski šut ☐
Industrijsko ☐	Žbunje ☐	Krečnjak ☐	Srednje tvrdoće ☐	Smeće ☐
Periferija ☐	Pojedinačno drveće ☐	Kamenjar ☐	Tvrdo ☐	Panjevi ☐
	Šuma ☐	Zemlja ☐		
Broj kuća:	Mješovito ☐			
				Nagib
				Ravno ☐
				Blagi uspon ☐
				Veliki uspon ☐
				Vodeni tokovi ☐
				Jezero ☐
				Rijeka ☐
				Potok ☐
				Kanal za navod. ☐
				Odvodni kanali ☐
				Ostalo ☐

PRIJEDLOG TRAJNOG OBIJEŽAVANJA		Klasa trajnog obilježavanja
Poseban projekat trajnog obilježavanja	DA ☐ NE ☐	1- u sklopu deminiranja ☐
Veličina rizične površine koja se obilježava	_____ m ²	2- sa predhodnim čišćenjem ☐
ID sistematskog izviđanja	_____	3- na PBUR-u ili očišćenoj ☐

Broj žrtava od mina Smrtno 0 Povrijeđenih 0 Incidenti DA ☐ NE ☐ Broj neposredno ugroženih osoba i povremenih korisnika _____ Broj korisnika lokacije nakon deminiranja _____	OBIJEŽAVANJE IZVIDENE POVRŠINE		Sredstva trajnog obilježavanja
	Da li je rizična površina hitno obilježena (zatečeno stanje) DA ☐ NE ☐ Broj znakova _____ Hitno obilježavanje (u toku izviđanja) DA ☐ NE ☐ Broj znakova _____		Samostalni minski znaci ☐ Trajna minska ograda ☐ Kombinacija ☐
	Kontrola znakova		Dužina ograde _____ m Broj samostalnih znakova _____ kom
	Uvidajem na licu mjesta utvrđeno: U ispravnom stanju 0 kom Oštećeno 0 kom Otušeno 0 kom		Na licu mjesta poduzeto: Zamjenjeno oštećenih 0 kom Postavljeno otuđenih 0 kom Dodatno postavljano 0 kom Premješeno 0 kom
		Procjena potrebnog materijala Ograda Bodljikava žica _____ m Metalni - betonski stubovi _____ kom Minske oznake za ogradu _____ kom Broj samostalnih znakova _____ kom	

MINE POSTAVILA		Vojno deminiranje	Potrebna dubina uklanjanja ES-a	DA ☐ NE ☐
VRS	☐		Standardna	DA ☐ NE ☐
A BIH	☐	DA ☐	Do _____ cm	Mogućnost spaljivanja
HVO	☐	NE ☐	Do dubine pronalaska	☐
NEPOZNATO	☐			Fortifikacijski objekat-i ☐

PRIJEDLOG DEMINERSKIH OPERACIJA I MOGUĆIH METODA RADA

ČIŠĆENJE ☐	MANUELNO ☐	TRAJNO OBIJEŽAVANJE u sklopu:
TEH. IZVIĐ. ☐	PREGIRANJE ☐	Tehničkog izviđanja ☐
	MAŠINSKA PRIPREMA ☐	Čišćenja ☐

EVIDENCIJA O DEMINIRANIM
ZADACIMA U OKRUŽENJU LOKACIJE:

Br.	ID	Pravac
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

EVIDENCIJA O OTVORENIM
ZADACIMA U OKRUŽENJU LOKACIJE:

Br.	ID	Pravac

U kolonu "Pravac" unjeti položaj zadatka u odnosu na izviđenu lokaciju

Pravac:

S-Sjever

Z-Zapad

I-Istok

J-Jug

(SZ, SI, ...)

Evidencija o zagađenosti površine projekta minama i NUS-om

Iz baze podataka- Minski zapisnik MAC ID	Iz evidencije prikupljene na terenu- Redni broj iz Priloga 1a

PODACI O VRSTI I BROJU OČEKIVANIH MINA:

PP			PT		Razasuti NUS
PMA-1 ☐	PMR-2AS ☐	PMR-4 ☐	TMA-1A ☐	TMA-5 ☐	KB-1 ☐
PMA-2 ☐	PMR-3 ☐	PMR Čapljinka ☐	TMA-2A ☐	TMRP-6 ☐	KB-2 ☐
PMA-3 ☐	PROM-1 i 1P ☐	Goraždanka ☐	TMA-3 ☐	TMM-1 ☐	Ostalo ☐
PMR-2A ☐	MRUD ☐	Ostale ☐	TMA-4 ☐	Ostale ☐	

POLOŽAJ LOKACIJE U ODNOSU NA ŠIRE PODRUČJE
Lokacija _____ nalazi se oko _____ km od mjesta _____
POSTOJANJE FIZIČKIH PREPREKA
FOTOGRAFIJA
SOCIOEKONOMSKI UTICAJ
REIZVIĐANJEM DEKLARISANA POVRŠINA BEZ UTVRĐENOG RIZIKA
NAPOMENA

DOKUMENTI U PRILOGU

R. br.	Naziv dokumenta	Broj strana
1		
2		

IZVIĐAČKI TIM

- 1) _____
(Izviđač, ime i porezime i potpis)
- 2) _____
(Izviđač, ime i prezime i potpis)

ŠEF RU/K

Ime i prezime i potpis

VIŠI SAMOSTALNI REFERENT ZA PLANIRANJE

(Ime i prezime i potpis)

Unos podataka u bazu izvršio:

(Ime i prezime)

(Potpis)

(Datum unosa)

Prilog 1, uz obrazac GI-1A

P R E G L E D

evidentiranih minskih zapisnika iz baze podataka u obuhvatu od 800 m

Broj naloga:

Podaci o minskim zapisnicima iz baze podataka								Analiza i korekcija podataka			
R. b.	MAC ID	PP (kom)	PT (kom)	Svega (kom)	Latitude/Longitud	Postavio	Mine lifting (Da, Ne ili Djelimično)	OK	y	x	MAC ID
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
Ne postoje u arhivi BH MAC-a.								1=DA 2=NE 0=Nije identifikovan			

Podatke popunio:
Viši samostalni referent za planiranje
.....

Danagodine

Analizu i korekciju izvršio:
Izviđački tim
1.
2.

Danagodine

Prilog 2, uz obrazac GI-1A

P R E G L E D

podataka o miniranosti prikupljen na terenu

Broj naloga:.....

R. b.	Koordinate (cca)		Očekivana količina i vrsta mina	Naznake količine i vrste uklonjenih mina	Izvor podataka (minski zapisnik, učesnik ili vjerodostojan svjedok miniranja)
	y	x			
1					
2					
3					

Podatke prikupio:

Izviđački tim

1.

2.

Datum,godine

Podatke primio:

Viši samostalni referent za planiranje

.....

Datum,godine

Prilog 3 uz obrazac GI-1A

P R E G L E D

evidentiranih minskih nesreća i incidenata iz baze podataka i prikupljenih na terenu

Broj naloga:

R. b.	Datum nesreće/incidenta	Lokacija (koordinate cca)	Posljedice	Evidentirano u bazi DA/NE
1				

Podatke unio i sa novim se upoznao:

Viši samostalni referent za planiranje

.....

Danagodine

Podatke analizirao i na terenu prikupio:

Izvođački tim

1.

2.

Danagodine

Ove Standardne operativne procedure Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini za protuminske akcije (SOP BHMAC-a za PMA) izdanje april 2024. godine, stupaju na snagu i primjenjuju se 30 dana od dana objave na web stranici BHMAC-a (www.bhmac.org).

Stupanjem na snagu ovih Standardnih operativnih procedura prestaju da važe Standardne operativne procedure, Poglavlje 1. Netehničko izviđanje koje su odobrene od strane Komisije za deminiranje u Bosni i Hercegovini 05.04.2018. godine.

Na osnovu člana 6. stav (1) tačka d) Zakona o deminiranju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj: 5/02) i člana 3. tačka i) Odluke o osnivanju Komisije za deminiranje u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj 67/15), na prijedlog Direktora Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, Komisija za deminiranje u Bosni i Hercegovini na sjednici broj 21. održane 26.4. 2024. Godine odobrila je Standardne operativne procedure Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini za protuminske akcije (SOP BHMAC-a za PMA) izdanje april 2024. godine, što članovi Komisije za deminiranje u Bosni i Hercegovini potvrđuju svojim potpisima i otiskom pečata.

Komisija za deminiranje u Bosni i Hercegovini:

Ognjen Zekić, predsjedavajući

Mirna Pavlović, član

Elmir Grebović, član

Broj: 15-36-21-2229/24

U Sarajevu, 26.4. 2024. godine